

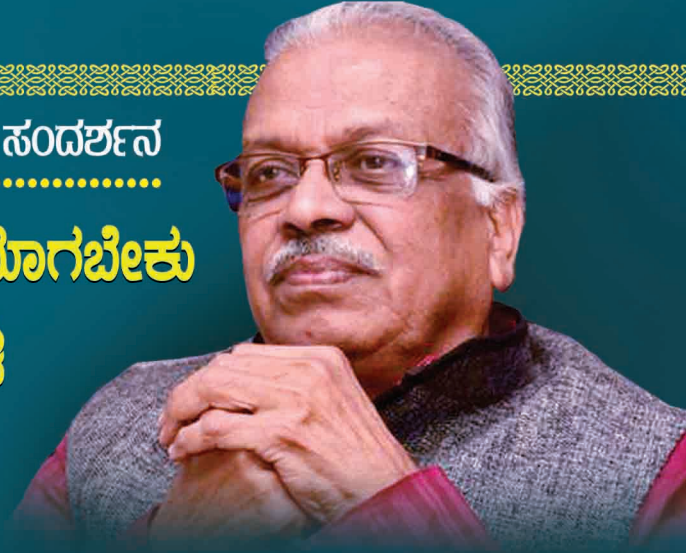
ಕನ್ನಡ ನುಡಿ

ಜೂನ್ ೨೦೧೯ - ಜನವರಿ ೨೦೨೦

ಸಮ್ಮೇಳನಾಧ್ಯಕ್ಷ ಡಾ. ಎಚ್.ಎಸ್. ವೆಂಕಟೇಶಮೂರ್ತಿ ಸಂದರ್ಶನ

ಕನ್ನಡ ಅಂತರಂಗ-ಬಹಿರಂಗಗಳ ಭಾಷೆಯಾಗಬೇಕು

- ಎಚ್‌ಜೆ‌ಸಿ

ಕಲಬುರಗಿಯಲ್ಲಿ ಫೆಬ್ರವರಿ ೫, ೬, ೭ ರಂದು ಲೋಕಾರಂಭ

ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ
ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ

ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಸಾಲಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಕೊಡಮಾಡುವ ೨೦೧೯ನೇ ಸಾಲಿನ 'ನೈಪತುಂಗ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ'ಯನ್ನು ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯಗಾರ ನಾಡೋಜಿ ಡಾ. ಚನ್ನವೀರ ಕಣವಿಯವರಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಬೃಹತ್ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವರು ಹಾಗೂ ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಜಗದೀಶ್ ಶೆಟ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಉಪಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಸಂಗಪ್ಪ ಸವದಿ ಅವರು ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿದರು. ಕ.ಸಾಪ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜಿ ಡಾ. ಮನು ಬಳಗಾರ್, ವಿಮರ್ಶಕರಾದ ಡಾ. ಜಿ.ಎಂ. ಹೆಗಡೆ, ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ವ.ಕ. ಚನ್ನೇಗೌಡ ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು.

ನೆರೆ ಸಂತ್ರಸ್ತರ ಸಹಾಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಸಂಪನ್ಮೂಲದಿಂದ, ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ೧ ದಿನದ ವೇತನದಿಂದ, ಜಿಲ್ಲಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳ ಹಾಗೂ ಕ.ಸಾಪ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ದೇಣಿಗೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ "ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪ ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿಗೆ" ರೂ. ೩೪.೦೦ ಲಕ್ಷಗಳ ಹೆಚ್ ಅನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜಿ ಡಾ. ಮನು ಬಳಗಾರ್ ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ ಅವರಿಗೆ ದಿನಾಂಕ ೪-೯-೨೦೧೯ರಂದು ನೀಡಲಾಯಿತು.

ಕಲಬುರಗಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಜಾತ್ರೆ.. ಮೂಡಲಿ ಹೊಸ ಭರವಸೆ..

ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಹುಕ್ಕೇರಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಘೋಡೇಗೇಲಿಯಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತಿ ಡಾ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ ಅವರ ಹೆಸರಿನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಭವನವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮನು ಬಳಗಾರ್ ಅವರು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು. ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಆದ ಡಾ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರರು ಗೌರವ ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದು, ಸಾಹಿತಿ ಡಾ. ಸರಜೂ ಕಾಟ್ರಾರ್, ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಕ.ಸಾ.ಪ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಮಂಗಲಾ ಮೆಚ್ಚುಗುಡ್ಡ ಹಾಗೂ ಹುಕ್ಕೇರಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕ.ಸಾ.ಪ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಪ್ರಕಾಶ್ ದೇಶಪಾಂಡೆ ಅವರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು.

ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಚಿಂತಕರೂ ಆದ ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ ಅವರಿಗೆ ೨೦೧೯ನೇ ಸಾಲಿನ 'ಶ್ರೀ ಕೆಂಗಲ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ'ಯನ್ನು ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತಿಗಳಾದ ಡಾ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ ಅವರು ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿದರು. ಕ.ಸಾ.ಪ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮನು ಬಳಗಾರ್ ಅವರು ಸಮಾರಂಭದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದರು.

'ಅಜನವ ಭಾರ್ಗವ ಡಾ. ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನ ಕಲಾ ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ'ಯನ್ನು ಚಲನಚಿತ್ರ ಹಿರಿಯ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಶ್ರೀ ಎಸ್.ವಿ. ರಾಜೇಂದ್ರಸಿಂಗ್ ಬಾಬು ಅವರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಮಾಣೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ಸಿ.ಇ. ರಜಿ ಅವರು ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿದರು. ಕ.ಸಾ.ಪ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮನು ಬಳಗಾರ್ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಇತರೆ ಗಣ್ಯರು.

ಶ್ರೀ ಎ.ಆರ್. ನಾರಾಯಣಭಟ್ಟ, ಶ್ರೀಮತಿ ಸರೋಜಮ್ಮ ಗಾಂಧೀ ಕುದುರೆವಟ್ಟು ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಗಾಂಧೀ ಕನ್ನಡ ಸಮಗ್ರ ಸಂಪುಟದ ಸಂಪಾದಕರಾದ ಪ್ರೊ. ಖುನಾ ದೇಶಪಾಂಡೆ ಅವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಮತಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಾಮಚಂದ್ರ ಬಾಯರ್ ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಹೋಟೆಲ್ ಉದ್ಯಮಿ, ಖ್ಯಾತ ಅಂಕಣಕಾರರಾದ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಷಡಕ್ಷರ ಅವರಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಾಗೂ ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುರೇಶ್ ಕುಮಾರ್ ಅವರು ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿದರು.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ನೀಡುವ 'ಶ್ರೀವಿಜಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ'ಯನ್ನು ೨೦೧೯ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಯುವಸಾಹಿತಿಗಳಾದ ಡಾ. ಅಪ್ಪಣಿ ನೋಮಶೇಖರ್ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಮಾತಾಂಡಪ್ಪ ಕತ್ತಿ ಅವರಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ. ಜಿ.ವಿ. ವಸಂತಕುಮಾರ್ ಅವರು ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮನು ಬಳಗಾರ್ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ೧೦೩ನೇ ವಾರ್ಷಿಕಾಭಿವೇಶನ - ಸಕಲ ಸದಸ್ಯರ ಸಭೆಯು ೨೦೧೯ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೨೯ರಂದು ಜಾಮರಾಜನಗರದ ಜಿ.ಎಚ್. ಪಟೇಲ್ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಜರುಗಿತು. ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಕ.ಸಾ.ಪ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮನು ಬಳಗಾರ್ ಅವರು ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಕಾರ್ಯಕಾಲ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಗೂ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಆಜೀವ ಸದಸ್ಯರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು.

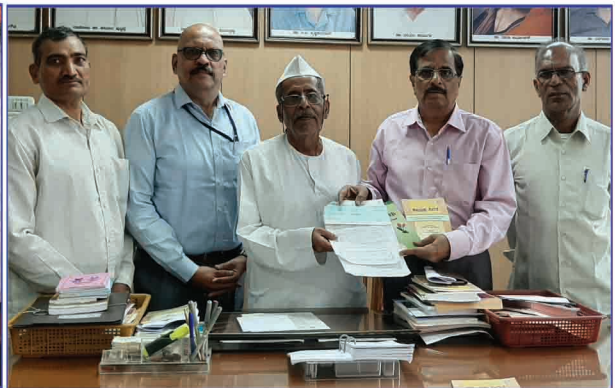
ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ೧೦ ಗ್ರಂಥಗಳ ಲೋಕಾರ್ಪಣೆಯನ್ನು ಗಣ್ಯ ಮಾನ್ಯರಾದ ಡಾ. ಎಚ್.ಎಸ್. ವೆಂಕಟೇಶಮೂರ್ತಿ, ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮನು ಬಳಗಾರ್, ಡಾ. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಯ್ಯ ಹಾಗೂ ಡಾ. ಮಲ್ಲಕಾ ಫಂಟ ಅವರು ನೆರವೇರಿಸಿದರು. ಸಾಹಿತಿ ಡಾ. ಜಿ.ಎಂ. ಪುಟ್ಟಯ್ಯ, ನೇಪಾಳಿ ಕಲಾಸಾಹಿತ್ಯ ಡಾಕ್ಟರ್ ಕಾಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಮೊಬಿಲಾ ಜೋಶಿ, ಪ್ರಕಟಣಾ ವಿಭಾಗದ ಸಂಚಾಲಕರಾದ ಡಾ. ಪದ್ಮರಾಜ ದಂಡಾವತಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಇತರ ಗಣ್ಯರು ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು.

ಮಾಜಿ ಸಚಿವರು, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಜಿಂತಕರೂ ಆದ ಶ್ರೀ ಪಿ.ಜಿ.ಆರ್. ಸಿಂಧ್ಯಾ ಅವರಿಗೆ ೨೦೧೯ನೇ ಸಾಲಿನ 'ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ'ಯನ್ನು ಕ.ಸಾ.ಪ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮನು ಬಳಗಾರ್ ಅವರು ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿದರು. ಕ.ಸಾ.ಪ. ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಪಿ. ಮಲ್ಲಕಾರ್ಜುನಪ್ಪ, ಡಾ. ರಾಜಶೇಖರ ಹತ್ತಿರಂದಿ, ಶ್ರೀ ವ.ಪ. ಚನ್ನೇಗೌಡ ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು.

ಡಾ. ಜೀವಂದರ ಕುಮಾರ್ ಹೋತೇಬೇಡಿ ಅವರಿಗೆ ೨೦೧೯ನೇ ಸಾಲಿನ ಜಾವುಂಡರಾಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಟಿ.ಎಸ್. ನಾಗಾಭರಣ ಅವರು ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿದರು. ಕರ್ನಾಟಕ ಜೈನ್ ಅನೋನಿಮೀಷನ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಜತೇಂದ್ರ ಕುಮಾರ್, ಕ.ಸಾ.ಪ. ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಪಿ. ಮಲ್ಲಕಾರ್ಜುನಪ್ಪ, ಡಾ. ರಾಜಶೇಖರ ಹತ್ತಿರಂದಿ, ಶ್ರೀ ವ.ಪ. ಚನ್ನೇಗೌಡ ಅವರುಗಳು ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಲಾಲಾ ನಿವೃತ್ತ ಶಿಕ್ಷಕರಾದ ಶ್ರೀ ಪಾಂಡಪ್ಪ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಹೂಗಾರ್ ಅವರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ದತ್ತಿನಿಧಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಚೆಕ್ ಅನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮನು ಬಳಗಾರ್ ಅವರಿಗೆ ನೀಡಿದರು. ರಾಜ್ಯದ ಹಿಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ ಜಂಬುನಾಥ ರುಕ್ಮಿ, ಗೌರವ ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಪಿ. ಮಲ್ಲಕಾರ್ಜುನಪ್ಪ ಹಾಗೂ ನಿವೃತ್ತ ಯೋಧ ಶ್ರೀ ಸಾಬಪ್ಪ ತಿರಡವಳ್ಳಿ ಅವರುಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಕನ್ನಡ ನುಡಿ

ಜೂನ್ ೨೦೧೯-ಜನವರಿ ೨೦೨೦

● ಸಂಪುಟ : ೮೪, ೮೫ ● ಸಂಚಿಕೆ : ೬-೧೨, ೧

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮನು ಬಳಿಗಾರ್

ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು

ಡಾ. ರಾಜಶೇಖರ ಹತಗುಂದಿ
ವ.ಚ. ಚನ್ನೇಗೌಡ

ಗೌರವ ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷರು

ಪಿ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪ್ಪ

ಪ್ರಕಟಣಾ ರಾಜ್ಯ ಸಂಚಾಲಕರು

ಡಾ. ಪದ್ಮರಾಜ ದಂಡಾವತಿ

ಸಂಪಾದಕರು

ಬಿ.ಎನ್. ರಮೇಶ್

ಮುಖಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ : ಅವಿನಾಶ್ ಕೆ.ಎನ್.

ನುಡಿ ಹೂರಣಿ

- ▶ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ನುಡಿ : ಕಲಬುರಗಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಜಾತ್ರೆ ೦೧
- ▶ ಸಂಪಾದಕೀಯ : ಮೂಡಲಿ ಹೊಸ ಭರವಸೆ ೦೩
- ▶ ಕನ್ನಡ ಅಂತರಂಗ-ಬಹಿರಂಗಗಳ ಭಾಷೆಯಾಗಬೇಕು - ಎಚ್ಚಿಪ್ಪಿ (ಸಮ್ಮೇಳನಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಸಂದರ್ಶನ) ೦೪
- ▶ ೫, ೬ ಹಾಗೂ ೭ ಫೆಬ್ರವರಿ, ೨೦೨೦ ಲಗನೆಯ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ, ಕಲಬುರಗಿ ೦೮

ಬೆಲೆ : ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ

ವಿಳಾಸ :

ಕನ್ನಡ ನುಡಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು,
ಪಂಪ ಮಹಾಕವಿ ರಸ್ತೆ, ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ,

ಬೆಂಗಳೂರು - ೫೬೦ ೦೧೮

ದೂರವಾಣಿ : ೨೬೬೧೨೯೯೧-೨೬೬೨೩೫೮೪

ದೂರಪತ್ರಕ : ೨೨೪೨೩೮೬೭

ವೆಬ್‌ಸೈಟ್ : <http://www.kasapa.in>

ಇಮೇಲ್ : kannadaparisshattu@gmail.com

ಕಲಬುರಗಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಜಾತ್ರೆ...

‘ಕಸವರಮೆಂಬುದು ನೆರೆ ಸೈರಿಸಲಾಪೊಡೆ ಪರವಿಚಾರಮಂ, ಧರ್ಮಮುಮಂ’
- ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ

ಕಲಬುರಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಾನ್ಯಖೇಟ (ಇಂದಿನ ಮಳಖೇಡ) ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿತ್ತು. ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟ ರಾಜಮನೆತನದ ಅಮೋಘವರ್ಷ ನೃಪತುಂಗನ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾದ ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗದ ರಚನಾಕಾಲ ಸು. ೮೫೦ ಎಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ. ನೃಪತುಂಗ ಕೇವಲ ರಾಜನಾಗಿರದೆ ರಾಜಕವಿಯೂ ಆಗಿದ್ದ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ‘ಕವಿರಾಜ ಮಾರ್ಗ’ ಕೃತಿಯೇ ಸಾಕ್ಷಿ. ೯ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀವಿಜಯನಿಂದ ರಚನೆಯಾದ, ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ಗ್ರಂಥ ಕವಿರಾಜ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲೇ ಪರಧರ್ಮ, ಪರವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು ಚಿನ್ನದಂತಹ ಗುಣ ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಲ್ಲೇ ಸೌಹಾರ್ದತೆಯ ಅಂಶಗಳು ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿವೆ. ಕವಿರಾಜ ಮಾರ್ಗದಂತಹ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಜನ್ಮ ನೀಡಿದ ಕಲಬುರಗಿಯಲ್ಲಿ ಲಗನೆಯ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ೨೦೨೦ರ ಫೆಬ್ರವರಿ ೫, ೬ ಮತ್ತು ೭ ರಂದು ಜರುಗಲಿರುವುದು ಚರಿತ್ರಾರ್ಹ ಸಂಗತಿ.

ಕಲಬುರಗಿ; ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶದ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾನ. ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಹಲವು ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರಗಳನ್ನು ಕಂಡಿದೆ. ಕಲಬುರಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಾನ್ಯಖೇಟದ ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟ ರಾಜಮನೆತನ ವಿಶಾಲ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಆಳಿದ್ದು ಈಗ ಇತಿಹಾಸ. ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರ ಭೌಗೋಳಿಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಎಷ್ಟಿತ್ತೆಂಬುದು ಕವಿರಾಜ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ “ಕಾವೇರಿಯಿಂದಮಾ ಗೋದಾವರಿವರಮಿರ್ದ ನಾಡದಾ ಕನ್ನಡದೊಳ್” ಎಂದು ಕವಿ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಹೆಚ್ಚುಗಾರಿಕೆಯನ್ನು “ಭಾವಿಸಿದ ಜನಪದಂ ವಸುಧಾ ವಲಯ ವಿಲೀನ ವಿಶದವಿಷಯ ವಿಶೇಷಂ” (ಆ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಜನರ ವಾಸ ಪ್ರದೇಶ ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿರುವ ಸುಂದರವಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು) ಎಂದು ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಲಬುರಗಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟ ರಾಜಮನೆತನ ಕಾವೇರಿಯಿಂದ ಗೋದಾವರಿ ನದಿಯವರೆಗಿನ ವಿಶಾಲ ಭೂಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಹನ್ನೆರಡನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಭಕ್ತಿ ಚಳವಳಿಗೆ ಭೂಮಿಕೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದು ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ‘ಬಸವಕಲ್ಯಾಣ...’ ಕಲಚೂರಿಗಳ ದೊರೆ ಬಿಜ್ಜಳನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದ ಬಸವಣ್ಣ ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಮಾದರಿ ಎನಿಸುವ ‘ಅನುಭವ ಮಂಟಪ’ದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸಿದರು. ‘ಅನುಭವ ಮಂಟಪ’- ವಿಶ್ವದ ಮೊದಲ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ... ಮಹಾನ್ ಅನುಭಾವಿ ಕವಿ -ದಾರ್ಶನಿಕ ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭುಗಳ ನೇತೃತ್ವದ ಅನುಭವ ಮಂಟಪ ಜನತಂತ್ರದ ಆಶಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಸರ್ವ ಜನಾಂಗದ ಶಾಂತಿಯ ತೋಟವಾಗಿತ್ತು. ಜಾತಿಭೇದ, ಲಿಂಗಭೇದ, ಬಡವ-ಬಲ್ಲಿದ ಎಂಬ ತಾರತಮ್ಯಗಳಿಲ್ಲದ ಅನುಭವ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ಮಂತ್ರಿ ಬಸವಣ್ಣ, ಗುರು ಅಲ್ಲಮ ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕ, ಆಯ್ದಕ್ಕಿ ಲಕ್ಕಮ್ಮನಂತಹ ಶರಣೆಯರ ತೀಕ್ಷ್ಣ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅನುಭವ ಮಂಟಪ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಜನತಂತ್ರದ ಆಶಯಗಳ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು, ಅದೂ ರಾಜಶಾಹಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ.. ಅನುಭವ

೮೫ನೇ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ. ಎನ್.ಎನ್. ವೆಂಕಟೇಶಮೂರ್ತಿ ಅವರಿಗೆ ಕ.ಸಾ.ಪ. ವತಿಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮನು ಬಳಿಗಾರ್ ಹಾಗೂ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಭಿಷೇಕ ಅರ್ಪಿಸಿ ನೀಡಿದರು.

ಮಂಟಪದ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಸಂವಾದದ ಫಲವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದೇ 'ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ...' ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಪರ್ವ....

ಅನುಭವ ಮಂಟಪದ - ಪ್ರಜಾತಾಂತ್ರಿಕ ನಡೆ, ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದ 'ಜಾತ್ಯತೀತ ಧರ್ಮಸಾರ' ಈ ಹೊತ್ತಿಗೂ ಆದರ್ಶ ಅನುಕರಣೀಯ.. ಅನುಭವ ಮಂಟಪದ ಹೊರತಾದ ರಾಜಕೀಯ ಚರ್ಚೆಗಳು ಅಪೂರ್ಣ. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹೊರತುಪಡಿಸಿದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಜ್ಞೆ ರೂಪುಗೊಂಡಿದ್ದೇ 'ಸಂವೇದನಾಶೀಲ' ಪರಂಪರೆಗಳಿಂದ. ಸನ್ನತ್ತಿಯ ಬೌದ್ಧ ನೆಲೆ ಬೌದ್ಧ ಪರಂಪರೆಯ ಸಂಕೇತದಂತಿದೆ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ನೆಲೆ ಬೌದ್ಧ ತತ್ವಾಧರಣೆಗಳ ನೆಲೆಯಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಲಾನಂತರದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ-ಕಲಬುರ್ಗಿ ನೆಲವನ್ನು ಬಹುಮನಿ ಸುಲ್ತಾನರು - ಶಾಹಿ ಮನೆತನಗಳು, ಹೈದರಾಬಾದಿನ ನಿಜಾಮರು ಆಳಿದರೂ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಅಂತಃ ಸತ್ವವೇನೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಉರ್ದು ಫಾರ್ಸಿಯೊಂದಿಗೆ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಅನುಸಂಧಾನ ನಡೆಸಿ ಸೂಫಿ ಪರಂಪರೆಗೆ ದೇಶಿ ದೀಕ್ಷೆ ನೀಡಿ ತನ್ನದಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಕಲಬುರ್ಗಿಯ ಶರಣಬಸವೇಶ್ವರ ಜಾತ್ರೆ ಹಾಗೂ ಕವಿ ಸೂಫಿ ಖ್ವಾಜಾ ಬಂದೇನವಾಜರ ಊರುಸ್ ಸೌಹಾರ್ದ ಬದುಕಿನ ಸಾತ್ಯದ ಕೊಂಡಿಗಳಾಗಿವೆ. ಸೂಫಿ - ಶರಣ ಪರಂಪರೆಗಳು ಒಂದರೊಳಗೊಂದು ಬೆರೆತು ಧರ್ಮಾತೀತ ನೆಲೆಯ ಜಾತ್ರೆಗಳಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿವೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕನ್ನಡ ಜಾತ್ರೆ ಈ ಪರಂಪರೆಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸೇರ್ಪಡೆ...

ಹದಿನಾರು - ಹದಿನೇಳನೆಯ ಶತಮಾನಗಳ ನಂತರ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ, ತತ್ಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ಸೂಫಿ ಕಾವ್ಯ ಕನ್ನಡದ ಕಸುವನ್ನು ಬಹುಮುಖಿ ಆಯಾಮದಲ್ಲಿ ಸಮೃದ್ಧಗೊಳಿಸಿವೆ. ಪುರಂದರದಾಸರು, ಕನಕದಾಸರು, ಮಹಿಪತಿದಾಸರು ಸೇರಿದಂತೆ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ದಾಸರು ಕನ್ನಡದ

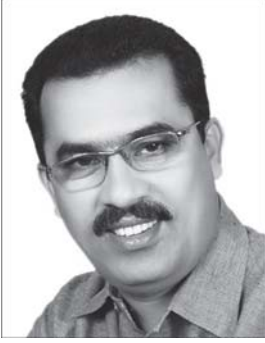
ವಿವೇಕವನ್ನು, ಭಾಷೆಯ ಸೊಗಡನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕಣಜವನ್ನು ತುಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳ ಸಾರಸತ್ಯ ಹೀರಿಕೊಂಡು 'ಸಂವೇದನಾಶೀಲ' ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತತ್ಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆದಿದೆ. ಕಡಕೋಳ ಮಡಿವಾಳಪ್ಪ, ರಾಮಪುರದ ಬಕ್ಕಪ್ಪ, ಕೂಡಲೂರು ಬಸವಲಿಂಗ ಶರಣರು, ಖೈನೂರು ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ, ಚನ್ನೂರು ಜಲಾಲ ಸಾಬರು ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವಾರು ಜನ ತತ್ಪದಕಾರರು ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕದವರು ಎನ್ನುವುದು ಅಭಿಮಾನ ಪಡುವ ಸಂಗತಿ. ಅವರು ರಚಿಸಿದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಪಾರ ಮತ್ತು ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದುದು.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲ ಅರ್ಥದಲ್ಲೂ ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸಿದ ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಲಬುರ್ಗಿ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಿನೇ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ಜರುಗುತ್ತಿರುವುದು ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯಕವಾಗಿ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಂತವಾಗಿರುವ ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿರಬಹುದು. ಪರಂಪರೆಯ ಬುತ್ತಿಯ ನೆನಪು ವರ್ತಮಾನದ ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆ - ಸವಾಲುಗಳಿಗೆ ಮದ್ಯಾಗಬಲ್ಲದು. ಈ ಸಮ್ಮೇಳನ ಪುನರುತ್ಥಾನಕ್ಕೆ - ಪುನಶ್ಚೇತನಕ್ಕೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಾಗಲಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಗೋಷ್ಠಿಗಳ ಸ್ವರೂಪ ಗಮನಿಸಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ತ ಕನ್ನಡಿಗರು ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

(ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮನು ಬಳಿಗಾರ್)
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯ

ಮೂಡಲ ಹೊಸ ಭರವಸೆ..

ಬಿ.ಎನ್. ರಮೇಶ್

ಗಡಿ ಭಾಗದ ಕನ್ನಡಿಗರ ಜೀವನದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಸುಧಾರಿಸದೇ ನಾಡು ನುಡಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾವು ದೊಡ್ಡವರಾಗದೇ ನಮ್ಮ ನಾಡು ನುಡಿಗಳು ದೊಡ್ಡದಾಗುವುದಿಲ್ಲ' ಈ ಮಾತನ್ನು ೧೯೮೫ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ೫೨ನೇ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಡಾ. ಹಾ.ಮಾ.ನಾಯಕ್ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಇಂಥದೊಂದು ಜಾಗತೆಯ ಆಶಯವನ್ನು ಹಾ.ಮಾ.ನಾಯಕರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಬರೋಬ್ಬರಿ ಮೂರು ದಶಕಗಳೇ ದಾಟಿ ಹೋಗಿವೆ. ಹಾ.ಮಾ.ನಾಯಕರ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ನುಡಿಗಳು ಬೀದರ್ ನೆಲದಲ್ಲೇ ಮೊಳಗಿದ್ದವು. ನೋಡಿ ಬೀದರ್ ಅಂಚಿನಲ್ಲೇ ಇರುವ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ತನ್ನ ಹೆಸರು ಬದಲಿಸಿಕೊಂಡು ಕಲಬುರಗಿ ಆಗಿದೆ. ೧೯೫೬ರಲ್ಲಿ ಬೀದರ್, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಮತ್ತು ವಿಜಾಪುರ(ಈಗಿನ ವಿಜಯಪುರ) ಭಾಗಗಳು ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಸೇರಿಕೊಂಡವು. ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಇದ್ದದ್ದು ಕಲಬುರಗಿಯಾಯ್ತು. ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಇದ್ದದ್ದು ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕವೂ ಅಯ್ಯು. ಆದರೆ ಹೆಸರು ಬದಲಾದಂತೆ ಈ ಭಾಗದ ಜನರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಸುಧಾರಿಸಿತೇ..? ೩೦ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿ ಹಾ.ಮಾ.ನಾಯಕರು ನೀಡಿದ್ದ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಳುವ ಮಂದಿ ಮತ್ತು ಆಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಲ್ಲಿರೋ ಜಾಗೃತ ಜನಸಮುದಾಯ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದರೆ ಇವತ್ತಿಗೂ ಕಲಬುರಗಿ ಭಾಗದ ಜನರು ಗುಳೆ ಹೋಗುವ, ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತುಗಳಿಗಾಗಿ ಕೈಚಾಚುವ ಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕಲಬುರಗಿಯಾದ ನಂತರ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಫೆಬ್ರವರಿ ೫ರಿಂದ ೭ರವರೆಗೆ ಮೂರು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ನುಡಿಜಾತ್ರೆಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸಿದ್ಧತೆಗಳೂ ನಡೆದಿವೆ. ೧೯೮೭ರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹಬ್ಬವು ಕಲಬುರಗಿಯಲ್ಲಿ ನೆರವೇರಿತ್ತು. ಸೂಫಿ ಸಂತರ ನಾಡು ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದ ಕಲಬುರಗಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವವಿದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಈ ಶತಮಾನದ ಎರಡನೇ ದಶಕ(೨೦೨೦)ದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಮೊದಲ

ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ಇದು. ಕಲಬುರಗಿ ಭೂಮಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಚರಿತ್ರೆಯೇ ಇದೆ. ಸರ್ವಧರ್ಮದ ಆಯಾಮಗಳಿವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಕಲಬುರಗಿಯ ಚರಿತ್ರೆಯು ಗುರುತಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಭಾರತೀಯ ನ್ಯಾಯಶಾಸ್ತ್ರದ ಪಿತಾಮಹ ಮರತೂರಿನ ವಿಜ್ಞಾನೇಶ್ವರನ ಸಂತೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಕಾಕತೀಯ ಅರಸರು, ದಹಲಿ ಸುಲ್ತಾನರು, ಬಹುಮನಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ, ಹೈದರಾಬಾದ್ ಸಂಸ್ಥಾನ ಹೀಗೆ ನಾನಾ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಬಹುಭಾಷೆ, ಬಹುಧರ್ಮ, ಬಹುಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಿ ಬಂದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಭೂಮಿ ಕಲಬುರಗಿ. ಭೌಗೋಳಿಕವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ೬೧೩ ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಕಲಬುರಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಅಷ್ಟೇ ಅಂತರದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಒಂದೆಡೆ ಆಳಿದವರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಬಂದ ಹಿಂದಿ, ಉರ್ದು, ಮರಾಠಿ. ತೆಲುಗು ನಂಟು ಇನ್ನೂ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಕಗ್ಗಂಟಾಗಿವೆ. ಸರ್ವರೊಳಗೊಂದಾಗು ಮಂಕುತಿಮ್ಮ ಎನ್ನುವ ಮಾತಿಗೆ ಅನುರೂಪವಾಗಿ ಕಲಬುರಗಿ ಇದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ವಾತಾವರಣ, ಕನ್ನಡಿಗರ ಬದುಕನ್ನು ಹಸನು ಮಾಡುವ ದೊಡ್ಡ ಮಟ್ಟದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಇನ್ನಷ್ಟು ಆಗಬೇಕಿದೆ. ಕಾಕತೀಯ ನೋಡಿ ೫೮ನೇ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆದಿದ್ದ ಕಲಬುರಗಿಯಲ್ಲಿ ೮೫ನೇ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ಜರುಗುತ್ತಿದೆ. ಕಲಬುರಗಿಯನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿರುವ ಐದು ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಗಂಟನ್ನು ೮೫ನೇ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ಬಿಚ್ಚಬೇಕು. ಕಲಬುರಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ವಲಸೆ (ಮುಂಬೈ-ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಜನರು ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದು) ಮೊದಲ ಸಮಸ್ಯೆ. ಇಡೀ ವಿಶ್ವದ ತೊಗರಿ ಕಣಜವೇ ಆದರೂ ಇಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಮಟ್ಟದ ತೊಗರಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಹಬ್ಬ ಆಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಎರಡನೇ ಸಮಸ್ಯೆ. ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಇನ್ನೂ ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಮೂರನೇ ಸಮಸ್ಯೆ. ಕನ್ನಡ ಆಡುವ-ಆಳುವ ಭಾಷೆಯಾಗದೇ ಅನ್ಯ ಭಾಷೆಗೆ ಜನರು ಒಗ್ಗಿಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು ನಾಲ್ಕನೇ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ. ಐದನೆಯದ್ದು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಕಲಬುರಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯು ದೊಡ್ಡ ಮಟ್ಟದ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳದೇ

ಕನ್ನಡ ಅಂತರಂಗ - ಬಹಿರಂಗಗಳ ಭಾಷೆಯಾಗಬೇಕು : ಎಚ್ಚೆಸ್ವಿ (ಸಮ್ಮೇಳನಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಸಂದರ್ಶನ)

ಡಾ. ಎಚ್.ಎಸ್. ವೆಂಕಟೇಶಮೂರ್ತಿಗಳು ಕಾವ್ಯವಲ್ಲದೆ ಸಣ್ಣಕತೆ, ನಾಟಕ, ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ, ವಿಮರ್ಶೆ, ಅನುವಾದ, ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ - ಹೀಗೆ ಹಲವು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರೂ ಕನ್ನಡ ಜನಮಾನಸದಲ್ಲಿ ಅವರು ಕವಿ ಎಂದೇ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುವವರು. ಲೀಲಾ ರಜನಿ ಹಾಗೂ ಸಿರಿಮಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವವರು. ಗಾಯಕರು ಹಾಗೂ ವಿಮರ್ಶಕರು ಇಬ್ಬರಿಂದಲೂ ಕವಿ ಎಂಬ ಗೌರವ ಪಡೆದ ಅಪರೂಪದ ಸಾಹಿತಿ ನಮ್ಮ ಎಚ್ಚೆಸ್ವಿ.

■ ಸಂದರ್ಶಕರು : ಎಸ್.ಆರ್. ವಿಜಯಶಂಕರ

ಸರ್, ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ, ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಈ ಮೂರು ಬಿಂದುಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧ ಏನು.

ಉತ್ತರ : ಈ ಮೂರೂ ಒಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಒಂದಿಲ್ಲ.

ಸಮಾಜಪುರುಷನು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅದರ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾತ್ಮಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಾ ತನ್ನ ಅಂತರಂಗದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂಲಕ ಸಾಧಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅಂದರೆ ಸಾಹಿತ್ಯವೇ ಸಮಾಜದ ಹೃದಯವಾಣಿ; ಅಂತಃಸಾಕ್ಷಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸಮಾಜದ ಒಳ ಮಿಡಿತಗಳನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೆನ್ನುವವರು ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ಭಾಷೆ ಸಮಾಜದ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು, ತಲ್ಲಣಗಳನ್ನು, ಆಶಯ ಮತ್ತು ಮುನ್ನೋಟಗಳನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂಲಕವೇ ಸಂವೇದಿಸುವುದು.

ಸಾಹಿತ್ಯವೆಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ಹೊರಹಾಕುವ ಸಮುದಾಯದ ಮಾತು. ಭಾಷೆಯು ದಿನ ನಿತ್ಯದ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮುಖಿಯಾಗಿ ಪ್ರವಾಹರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇಳುವುದು ಸಮಾಜದ ಅಂತಃಕರಣದ ಪಿಸುನುಡಿ. ಅಭಿಮನ್ಯುವಿನ ಸಾವನ್ನು ಕೃಷ್ಣ ಕೊಳವೊಂದರಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದಾಗ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಸಂವೇದಿಸುತ್ತಾನೆ. ಬಹಿರಂಗದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯಲಿಕ್ಕಾಗದ ಹೃದಯದ ಮಾತು ಮನೋಮಾನಸದ ಆಳದಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತದೆ. ಶರೀರದ ಮೂಲಕ ಹಾಯುವ ಅಶರೀರವಾಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಭಾಷೆಯ ಸತ್ಯನಿಷ್ಠರವಾದ ಸಮಾಜದ ಒಳನುಡಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ನನ್ನೆ ಆಡಿದ್ದು ಏನು, ಈವತ್ತು ಆಡುತ್ತಿರುವುದು ಏನು, ನಾಳೆ ಆಡಬೇಕಾದ್ದು ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಸದ್ಯದ ನುಡಿಯಲ್ಲೇ ತ್ರಿಕಾಲಚಕ್ರ ತಾಗುವಂತೆ ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಬಿಂಬಿಸುವುದೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೇ ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಭಾಷೆ

ವರ್ತಮಾನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಜೋತುಬೀಳುವಂಥದ್ದಲ್ಲ. ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಭೂತ-ವರ್ತಮಾನ, ಭವಿಷ್ಯ ಎಂಬ ಕಾಲವಿಂಗಡಣೆಯುಂಟು. ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಲಸ್ವಂದನಗಳು ಮೂರಳೆಯಾಗಿ ಹುರಿಗೊಂಡು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಕವಿಯ ನುಡಿಗೇ ಧ್ಯಾನವು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಕತೆಯನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಪೌರುಷೇಯವಾಗಿದ್ದೂ ಅಪೌರುಷೇಯ. ರೂಪಕ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಪಂಪ, ಬಸವಣ್ಣ, ಕುವೆಂಪು ಒಂದೇ ಸಾಹಿತ್ಯವಾಕ್ಯದ ಆದಿಮಧ್ಯಂತ ಕಾಲನಿರ್ಣಯ ಕ್ರಮಣಗಳು.

ಕನ್ನಡ ವಿಜ್ಞಾನದ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಯಾಕೆ ಇನ್ನೂ ಬಲಿಷ್ಠವಾಗಿಲ್ಲ? ಕನ್ನಡವನ್ನು ಆ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಲು ಏನು ಮಾಡಬಹುದು.

ಉತ್ತರ : ನಿತ್ಯವ್ಯಾಯಾಮವಿಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಭಾಷೆಯೂ ಸ್ನಾಯುಪುಷ್ಟವಾಗಲಾರದು. ಬಿಜಿಎಲ್ ಜಿಟಿಎನ್ ಕಾರಂತ ತೇಜಸ್ವಿ

ಮಹತ್ವದ ಪದವಿನ್ಯಾಸಗಳು. ಈ ಪದವಿನ್ಯಾಸವು ಮಾರ್ಗಾನುವರ್ತಿಯಾಗಲು ಎಲ್ಲ ವಿಜ್ಞಾನಾಸಕ್ತರೂ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ನಿತ್ಯ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಬೇಕಾಗುವುದು. ಕಲಿಯಲು ಕನ್ನಡ ; ಕಲಿಸಲು ಕನ್ನಡ ಆದಾಗ ವಿಜ್ಞಾನ ಭಾಷೆಯೂ ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಭಾಷೆಯಂತೆ ಸರ್ವಾಂಗ ಬಲಿಷ್ಠವಾಗುವುದು. ಅದು ಧ್ಯಾನದ ಭಾಷೆಯೂ ಆದಾಗ ತನಗೆ ತಾನೆ ಭಾಷೆಯು ನವನವೀನ ಭಾಷೋಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವುದು. ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಗಳದ್ದು ಸಂಧ್ಯಾಭಾಷೆ. ವಿಜ್ಞಾನದಾದರೋ ಹಾಡಹಗಲಿನ ಭಾಷೆ. ಖಾಚಿತ್ಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟತೆ, ಅಸಂಶಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಭಾಷೆಯ ಆದ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು. ನಿತ್ಯ ಬಳಕೆಯಿಂದಲೇ ಅದು ಸಾಧಿತವಾಗಬೇಕು.

ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಉದ್ಯೋಗದ ಭಾಷೆಯಾಗಿಯೂ ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಹವಾಗಿ ಮಾಡಲು ಏನು ಮಾಡಬಹುದು.

ಉತ್ತರ : ಕಲಿಕೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ, ಸಂದರ್ಶನ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ, ನಿತ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಆದಾಗ ಕನ್ನಡ ಉದ್ಯೋಗಭಾಷೆಯಾದಂತೆ! ಕನ್ನಡಿಗರು ಮನುಷ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಯಂತ್ರಗಳೊಂದಿಗೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡಲು ತೊಡಗಬೇಕು. ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ಜೀವಜಗತ್ತಿನೊಂದಿಗೆ ಭೂತಭವಿಷ್ಯ ವರ್ತಮಾನದ ಕಾಲಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಸಲ್ಲಪಿಸಿತಲ್ಲವೆ? ಚಿಲಿಪಿಲಿಯೆಂದೋದುವ ಗಿಳಿಗಳಿರಾ, ಸರವತಿ ಪಾಡುವ ಕೋಗಿಲೆಗಳಿರಾ ಎಂದು ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಹಕ್ಕಿಗಳೊಂದಿಗೂ ಮಾತಾಡಲಿಲ್ಲವೆ? ನದಿನದಗಳೊಂದಿಗೆ ಪರ್ವತಾರಣ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಸ್ಯಸಂಪದದೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹಿರೀಕರು ಸಲೀಸಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ

ಮಾತಾಡಿದರು! ವೈಶಂಪಾಯನದಲ್ಲಿ ಭೀತ ಸಂಭ್ರಾಂತ ಹಕ್ಕಿಗಳು ದುರ್ಯೋಧನನೊಂದಿಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಮೊರೆಯಿಟ್ಟವು. ಬೇಂದ್ರೆಯ ಶಕುನದ ಹಕ್ಕಿ ಶುಭ ನುಡಿದದ್ದು ಕೂಡ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ! ಭಾಷೆ ಬಹಿರಂಗದ ಭಾಷೆ ಮಾತ್ರ ಆಗದೆ ಅಂತರಂಗದ ಭಾಷೆಯೂ ಆದಾಗ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾಗುವುದು. ಉದ್ಯೋಗಿಯು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಹೊರಜಗತ್ತೊಂದಿಗೂ ಒಳಜಗತ್ತೊಂದಿಗೂ ವ್ಯವಹರಿಸಲು ಶುರುಹಚ್ಚಿದನೆಂದರೆ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಕನ್ನಡ ಉದ್ಯೋಗಭಾಷೆಯಾಗುವುದು.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಿಂದ ಹೊರಗೆ ಇರುವವರು - ಅಂದರೆ, ಪ್ರತಿಕರ್ತರು, ಎಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು, ಡಾಕ್ಟರುಗಳು, ಕೃಷಿಕರು, ಹೀಗೆ ಇತರರು ಹೆಚ್ಚು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯಿಕವಾಗಿ, ಭಾಷಿಕವಾಗಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಸನ್ನದ್ಧ ಗೊಳಿಸಲು ಏನು ಮಾಡಬಹುದು.

ಉತ್ತರ : ನಿಜ. ಹಿಂದೆಲ್ಲಾ ಬಹುಪಾಲು ಲೇಖಕರು ಅಧ್ಯಾಪಕವರ್ಗದವರಿದ್ದರು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನೇ ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜೀವನನಿರ್ವಹಿಸುವವರೂ ಇದ್ದರು. ಈಗ ನೋಡಿದರೆ ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲ ರಂಗಗಳಿಂದಲೂ ಶಕ್ತ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಹೊಸ ಹೊಸ ವಸ್ತುಜಗತ್ತು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಲಯವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾ ಇದೆ. ಬನವಾಸಿ ಈಗ ಶಿಕಾಗೋವನ್ನೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿರುವವರು ಬರೆಯ ತೊಡಗಿದಾಗ ಹೊಸ ಪದಾವಳಿ ಪ್ರವಾಹದಂತೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹಳೆ ನೀರಿಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಬರುವುದು. ಶಿಕ್ಷಣ ರಂಗದಿಂದ ಹೊಸ ಲೇಖಕರು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬರದಿರಲು ಈಗ ಪ್ರತಿಭಾ ಪ್ರವಾಹ ಅನ್ಯೋದ್ಯೋಗ ರಂಗಗಳತ್ತ ಧಾವಿಸುತ್ತಿರುವುದೂ ಕಾರಣವಿರಬಹುದು. ಪ್ರತಿಭಾಶಾಲಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಈಗ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ವೈದ್ಯಕೀಯ, ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಗಳತ್ತ ಆಕರ್ಷಿತರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸೃಷ್ಟಿಶೀಲರೂ ಆಗಿದ್ದಾಗ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿಯೇ ಐಟಿ ಬಿಟಿಗಳಿಂದ ಈಗ ಅನೇಕ ಸಮರ್ಥ ಲೇಖಕರು ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ನೆಲ, ಜಲ, ಭಾಷೆ ಎಂದಾಗ ಭಾವನೆಗಳು ಮೊದಲು ಪುಟಿಯುತ್ತವೆ. ಸಮುದಾಯಗಳ ಅಂತಹ ಭಾವನೆಗಳ ಉಬ್ಬರವನ್ನು ಬುದ್ಧಿಯ ಕಡಿವಾಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಬೇಕೆ? ಹೇಗೆ?

ಉತ್ತರ : ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿತ ಏಕಾಂಗಿ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಯಮ ಸಾಧಿಸುವುದು ಸುಲಭ. ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಸಂಯಮ ಕಷ್ಟ ಸಾಧ್ಯ. ಸಮೂಹದ ಸ್ವರೂಪವೇ ಭಾವೋದ್ರಿಕ್ತತೆ.

ಭಾವೋದ್ರೇಕ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಸ್ವರೂಪದ್ದು. ಅದಕ್ಕೇ ಸಂಯಮಿಯಾಗಲು ನಮ್ಮ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಏಕಾಂತವನ್ನು ಮೌನವನ್ನು ನಿರ್ಜನಸ್ಥಳವನ್ನೂ ವಿಧಿಸಿದ್ದು. ಇದು ಎರಡು ವಿರುದ್ಧ ವೃತ್ತಿಗಳ ಸೆಣೆಸಾಟ. ಸಮಾಜ ಸ್ವರೂಪ ಸಮುದಾಯ ರೂಪಿ. ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಗುಂಪಿನಿಂದ ಬೇರ್ಪಟ್ಟು ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಆತ್ಮೋಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಜೀವಿತದಲ್ಲೂ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಯ ತಕ್ಕದ್ದು. ಇದನ್ನೇ ಪುನಿ ಭವನಿಮಜ್ಜನ ಮತ್ತು ಲಘಿಮಾಕೌಶಲ ಎಂದು ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಮಾತಾಡುವಾಗ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದು. ಈ ಭವನಿಮಜ್ಜನ-ಲಘಿಮಾಕೌಶಲ(ಬೆರೆಯುವುದು, ಬೇರಾಗುವುದು) ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರಗಳೂ ಹೌದು. ಭಜನೆಯಿಂದ ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ, ಧ್ಯಾನದಿಂದ ಭಜನೆಗೆ ನಾವು ಚಲಿಸುತ್ತಲೇ ಇರಬೇಕು. ಬರೀ ಗುಂಪಿನಲ್ಲೇ ಉಳಿದವರು ಆತ್ಮಚ್ಯುತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವರೆಂಬ ಆತಂಕ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಡುವುದು. ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಗೊಂಡು ಒಂಟಿಸಲಗವಾದವರು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಅನಿವಾರ್ಯ ಧಾತುವಾದ ಸಮಾಜೋಪಕಾರಿ ಗುಣವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವರು. ತಪ್ಪಿನಿಂದ, ತಪ್ಪ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಬುದ್ಧಿ ಹಿಂದಿರುಗಿದ್ದು ಒಂದು ಮಹಾ ಸಂಕೀತ. ಕೃಷ್ಣ ಕೊಳಲಿನಿಂದ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದದ್ದೂ ಇಂಥಾ ಸಮಾಜಮುಖೀ ಚಲನೆ. ಆದರೆ ಆ ಮಹಾಯೋಗಿ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದ ನಡುವೆಯೇ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಆತ್ಮಸಂವಾದ ನಡೆಸಲು ಸಮರ್ಥನಾದ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಮರೆಯದಿರೋಣ. ಆತ್ಮನಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲರೊಳಗೊಂದಾಗುವ ನಿರ್ಲಿಪ್ತ ಏಕೀಕರಣ ಈಗ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುವುದು.

ಸಮ್ಮೇಳನದ ಸರ್ವಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಿಮ್ಮ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಕಳಕಳಿ ಏನಿರುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ : ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಸರ್ವಾಂಗ ಸ್ವತಂತ್ರ ವೃತ್ತಿ ಅನೇಕ ಬಾರಿ ದಕ್ಕದೆ ಹೋಗುವುದೇನೋ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಬೇಕೆಂಬ ಆತ್ಮಾಕಾಂಕ್ಷೆ ಒಂದು ಕಡೆ, ನೀನು ಇದನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಲೇಬೇಕೆಂಬ ಸಮುದಾಯದ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ. ಅವುಗಳ ನಡುವೆ ಕರ್ಷಣೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದೆ. ಕೆಲವು ಬಾರಿ ಭಾಷಣ; ಕೆಲವು ಬಾರಿ ಸ್ವಗತ-ಹೀಗೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಈ ಕರ್ಷಣೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಯೋಚನೆ ನನ್ನದು. ಒಳಮಾತು ಹೇಳಲಿ ಹೊರಮಾತು ಹೇಳಲಿ ನನ್ನ ಕಾಳಜಿ ನಾಡು ನುಡಿ

ಭಾಷೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದಷ್ಟೇ ಈಗ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಹೇಳಿಯೇನು.

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ನಾವು ಏನು ಮಾಡಬಹುದು?

ಸಮ್ಮೇಳನಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ವಿಚಾರ ಏನು?

ಉತ್ತರ : ಕನ್ನಡಿಗರು ಫುಲ್ ಟೈಮ್ ಕನ್ನಡಿಗರಾಗುವುದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಫುಲ್ ಟೈಮ್ ಕನ್ನಡಿಗರಾಗುವುದೆಂದರೆ ಮನೆ, ಶಾಲೆ, ಉದ್ಯೋಗ, ಆಟದಮೈದಾನ, ಕಲಾರಂಗ, ಉಪಾಹಾರ ಭವನಗಳು, ಮಾಲಂಗಡಿಗಳು-ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡಿಗರು ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ವ್ಯವಹರಿಸಬೇಕು. ಮಾತು ಮತ್ತು ಮೌನ ಎರಡೂ ಕನ್ನಡದ ಪಾತಳಿಯಲ್ಲೇ ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು. ಜಾತಿ ಉತ್ತಮ ಹಬ್ಬ-ಹುಣ್ಣಿವೆ ಉಡುಪು ಊಟ ಪೂಜೆ ವಿವಾಹಾದಿ ಆಚರಣೆಗಳು-ಇವಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನಾದರ, ಕೀಳರಿಮೆ ಸಲ್ಲದು. ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಂತೂ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ತಪ್ಪಿಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ಕ್ರೀಡೆ ಕಲಾರಂಗ ಕೋರ್ಟು ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ರೂಢಿಗೊಳ್ಳಬಾರದೆ? ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಈವತ್ತಿಂದಲೇ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಪಿಸಲು ಶುರುಹಚ್ಚಬೇಕು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗದೆ ಹೊರಗೆಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಲಾರದು. ನಮ್ಮ ಆಧುನಿಕ ಐಕಾನುಗಳು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯ ಮೋಹ ತೊರೆದು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡಲು

ವ್ಯವಹರಿಸಲು ತೊಡಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಕಲಿಗಳು, ಹಲಚಿತ್ರ ಯುವ ನಾಯಕರು, ಸಂಗೀತ ನಾಟ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಮಾಡಿರುವವರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡಿದರೆ ಆಗ ಅದು ನಿಜವಾದ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನ. ಈಚೆಗೆ ಚಿನ್ನೈಗೆ ಫ್ಲಿಲ್-ಫೇರ್ ಅವಾರ್ಡ್ ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮಲಯಾಳಂ ಚಿತ್ರರಂಗದವರು ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಮಲಯಾಳಂ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡಿದರು. ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಯುವ ಕಲಾವಿದರು ಕನ್ನಡದ ಒಂದೇ ಪದವೂ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬಂತೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಉಲಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಭಿಮಾನ ಒಳಗಿಂದ ಸಹಜವಾಗಿ ಹೊಮ್ಮಬೇಕು. ಕಟ್ಟಿದ ವೇಷ ಬಹುಕಾಲ ನಿಲ್ಲದು. ರಾಹುಲ್ ದ್ರಾವಿಡ್, ಕುಂಬ್ಲೆ, ಶ್ರೀನಾಥ್ ಮೊದಲಾದ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಕಲಿಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಬ್ದ ಉಚ್ಚರಿಸಿದರೂ ಕನ್ನಡ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಲು ಅದು ಕಾರಣವಾಗುವುದು. ಅದನ್ನು ನಾನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡಿರುವೆನು. ವಿಜಯಭಾರದ್ವಾಜ್ ವೆಂಕಟೇಶಪ್ರಸಾದ್ ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ವಿವರಣೆ ನೀಡಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟವನು ನಾನು! ನಮ್ಮ ಹೊಸ ಸಿನಿಮಾ ತಾರೆಯರಿಗೆ ಡಾ ರಾಜಕುಮಾರ್ ಆದರ್ಶವಾಗಬೇಕು.

ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕವಿಗಳನ್ನು ರೂಪಕ ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತದಂತೆ. ನಿಮ್ಮ ರೂಪಕ ಶಕ್ತಿ ಪ್ರತಿಭೆಗಳ ಮೂಲ ಯಾವುದು?

ಉತ್ತರ : ಒಳಹೊರಜಗತ್ತಿನ ಜಟಿಲವಾದ ಅನುಭವ ಸಮೃದ್ಧವೇ ರೂಪಕಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲಸ್ಥಲ. ಇದು ಎಲ್ಲ ಕವಿಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಸಂಗತಿ. ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪಷ್ಟ ಪಿಸುಮಾತುಗಳು ಅನಂತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಒಡಮೂಡದ ವಿಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಕವಿಯ ಪ್ರತಿಭಾ ಶಕ್ತಿ ಆಕಾರ ಕಟ್ಟಿಯುತ್ತದೆ. ಕಾವ್ಯ ಎನ್ನುವುದು ಮುಸುಕಿನ ಹಿಂದಿನ ಮುಖದರ್ಶನ; ಅನುಕ್ತದ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಉಕ್ತಿ; ಬದುಕಿನ ನಿಗೂಢದ ಅನ್ವೇಷಣೆಯ ಇರುಳ ಪತ್ತೇದಾರಿ.

ನವೋದಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಥನ ಕವನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ, ನವ್ಯದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಮಾತ್ಮಕ ಕಾವ್ಯವಾಯಿತು. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಸಿಂದಾಬಾದನ ಆತ್ಮಕಥೆ ಕವನದ ಕಾಲದಿಂದಲೇ ಪುನಃ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಕಥನದ ಕಡೆಗೆ ವಾಲಿಸಿದಿರಿ. ಅಗತ್ಯ ಬಿದ್ದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪುರಾಣಗಳಿಂದ ರಾಮ, ಕೃಷ್ಣರನ್ನೂ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಕಥನವನ್ನು ಪುನಃ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿದಿರಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಯೋಚನೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ?

ಉತ್ತರ : ಕಥೆಯನ್ನೇ ಪ್ರತಿಮೆಯಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ನನ್ನ ಕಾವ್ಯಮಾರ್ಗದ ಮುಖ್ಯ

ವಿದ್ಯಮಾನ, ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಹಿರಿಯರಾದ ಮಾಸ್ತಿಯವರ ಬಹುಪಾಲು ಕಥನಕವಿತೆಗಳೊಂದಿಗೆ ನನ್ನ ಕಥನಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುದು. ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ಪ್ರತಿಮಾ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಬರೆದವರು ನವ್ಯದ ಹಿರೀಕರಾದ ಅಡಿಗರು. ಎ.ಕೆ. ರಾಮಾನುಜನ್, ಕೆ.ಎಸ್.ನ. ಪ್ರತಿಮಾ ರೂಪ ಕಥನವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದವರೇ, ಶುದ್ಧಾಂಗ ಕಥನದ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಕವಿಗಳು ಮಾಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಎಕ್ಕುಂಡಿ. ಕೆ.ಎಸ್.ನ ಅವರ ತೆರೆದ ಬಾಗಿಲು ಎಂಬ ಪಕ್ಕಾ ನವ್ಯ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲೂ ಕಥನವೇ ಕವಿತೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಮೋಡ್. ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕವನ ತಾನಾಜಿ ಅಥವಾ ಮಾಸ್ತಿಯವರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕವಿತೆ ಮೂಕನ ಮಕ್ಕಳು ಬಹು ಪ್ರಶಂಸಿತ ಕಥನ ಕವಿತೆಗಳು. ಇವುಗಳೊಂದಿಗೆ ರಾಮಾನುಜನ್ನರ ಆಂಗುಳ ಹುಳುವಿನ ಪರಕಾಯ ಪ್ರವೇಶ, ಕೆ.ಎಸ್. ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ ಅವರ ತೆರೆದ ಬಾಗಿಲು ಕವಿತೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ ಕಥಾ ಕವಿತೆಗೂ, 'ಕಥಾ ಪ್ರತಿಮಾ' ಕವಿತೆಗೂ ಇರುವ ಅಂತರ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದೀತು. ರಾಮ, ಕೃಷ್ಣ ಮೊದಲಾದ ಪುರಾಣ ಪುರುಷರು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಮೀರಿ ರೂಪಕ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವರು. ನಾನು ಅವರನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯುವಾಗ ಕಾಣುವುದು ಭಕ್ತಿ ಭಾವವಲ್ಲ. ಕಾವ್ಯದ ಆತ್ಮಚಿಂತನೆ, ಪುತಿನ ಅವರಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಚಿಂತನೆಗೆ ಭಕ್ತಿಯ ಬೆಡಗಿನ ಅಂತಃ ಸೂತ್ರವಿದೆ. ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅದು ಕಾಣಲಾರದು. ಭಕ್ತಿವಿಮುಖವಾದ ಜೀವನಾರಾಧನೆ ನನ್ನ ಕವಿತೆಯ ಒಳಮುಖ.. ಅಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಅಪಾರವಾದ ಜೀವಶ್ರದ್ಧೆ ಮಾತ್ರ ಎಂದುಕೊಂಡಿರುವೆನು.

ನೀವು ಕಾಳಿದಾಸ ಉಪನಿಷದ್, ಭಗವದ್ಗೀತೆ - ಹೀಗೆ ಹಲವು ಅನುವಾದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳ ಕೃತಿಗಳನ್ನೂ ರಚಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅನುವಾದಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನೂ ಪಡೆದಿದ್ದೀರಿ. ಅನುವಾದಗಳು ನಿಮಗೆ ಯಾಕೆ ಮುಖ್ಯ?

ಉತ್ತರ : ಮಹಾಕವಿಗಳ ಮಹಾ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಆತ್ಮಸ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುವಾದಕ್ಕಿಂತ ಹಿರಿದಾದ ಬೇರೆ ಉಪಾಯವಿಲ್ಲ. ಅನುವಾದವೆಂದರೆ ಆತ್ಮತಿಯ ಮೂಲೆ ಮುಡುಕುಗಳನ್ನು ತಡತಡವರಿಸಿ ಮೈಗಡಲೀಯದೆ ಮೈಗೊಳ್ಳುವುದು. ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕರಗಿಹೋಗಿರುವ ಆತ್ಮದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವ ವೇದ್ಯವಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಭಗವದ್ಗೀತೆ ನನಗೆ ಆಪ್ತ-ಗೀತೆ. ಅನುವಾದದಿಂದ ಹಿರಿದಾದ ಆಸ್ತಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಪ್ತಿತ್ವ ಗಳಿಸುವ ಹುನ್ನಾರ. ಋಗ್ವೇದವು ನನಗೆ ಋಗ್ವೇದ ಸ್ಪರ್ಶಣ. ಅದು ತತ್ವಮವಲ್ಲ; ತದ್ಭವ. ಪಂಪನ, ಜನ್ನನ ತಿಳಿಗನ್ನಡ ಅವತರಣಗಳನ್ನು ನಾನು ಯತ್ನಿಸಿರುವೆನಲ್ಲ? ಅವೆಲ್ಲವೂ ಮೂಲಕೃತಿಯ ತದ್ಭವಗಳೇ ವಿನಾ ತತ್ವಮಗಳಲ್ಲ. ನಾವು ಪರ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾರವು. ಸ್ಪರ್ಶಣಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಿರ್ಮಿಸೇವು. ಕಾವ್ಯದ ಆತ್ಮಚಾರ ಯಾವತ್ತೂ ಅಪಚಾರವಾಗಲಾರದು. ಹೀಗೆ ಅನುವಾದ ಮೂಲ ಕೃತಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವ, ಅರಿಯುವ, ಆರಾಧಿಸುವ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಉಪಾಯವಾದುದು ರಿಂದ ನನಗೆ ತುಂಬ ಮುಖ್ಯ.

ನಿಮ್ಮ ಹಲವು ನಾಟಕಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾದರೂ, ನೀವು ಕೇವಲ ನಾಟಕದಲ್ಲೇ ನೆಲೆ ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ. ಯಾಕಿರಬಹುದು ಎಂಬ ಕುತೂಹಲ ಸರ್.

ಉತ್ತರ : ನಾಟಕ, ಗದ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಅನ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಕವಿಯ ಮಟ್ಟಿಸಾಮಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಾಧನಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ. ಕವಿಯು ಆತ್ಮರತಿಯನ್ನು ಗೆಲ್ಲಿಕ್ಕಾಗಿ ನಾಟಕವನ್ನು ಬರೆಯ ಬೇಕಾಗುವುದು. ಅಹಂಕಾರ ದಮನಕ್ಕಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕಾಗುವುದು. ತನ್ನ ಹೊರಗೆ ತನ್ನನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಕಥೆ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನೂ ಬರೆಯಬೇಕಾಗುವುದು. ನಮ್ಮ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಕಲಿಗಳು ಆಟದ ಮುನ್ನಾದಿನ ಫುಟ್‌ಬಾಲ್ ಆಡುವಂತೆ ಇದು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಊರುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, ಗ್ರಹಿಸಿ, ಕೊನೆಗೆ ತನ್ನ ಊರಿಗೇ ಬಂದು ನಿಲ್ಲುವ ಕುಟುಂಬಸ್ಥನ ಅವಸ್ಥಾಂತರವಿದು.

ಸಿನಿಮಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಯಾಕೆ ಆಕರ್ಷಿಸಿತು. ಚಿನ್ನಾರಿಮುತ್ತ ಕತೆ ಬಳಿಕ, ನೀವೇ ಹಸಿರು ರಿಬ್ಬನ್ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದಿರಿ. ನಿಮಗೆ ಸಿನಿಮಾ ಯಾಕೆ ಬೇಕು ಅನಿಸಿತು?

ಉತ್ತರ : ಸಿನಿಮಾದ ಬಗ್ಗೆ ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ನನಗೆ ಮಹಾ ಆಕರ್ಷಣೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ

ರೂಪಾಯಿಗಳ ವ್ಯವಹಾರವಾದುದರಿಂದ ವಯಸ್ಸಾದ ಮೇಲೆ ಇದು ನನಗೆ ಗಿಟ್ಟದ್ದು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ನನ್ನ ಪಾಡಿಗೆ ನಾನು ಕವಿತೆ ಬರೆದುಕೊಂಡು ಇದ್ದೆ! ಆಗ ನಾಗಾಭರಣ ಮತ್ತು ಅಶ್ವತ್ಥ ಬಂದು ಚಿನ್ನಾರಿ ಮುತ್ತ ಬರೆಯಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿದರು. ಚಿನ್ನಾರಿಮುತ್ತ ಮಕ್ಕಳ ಸಿನಿಮಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನೇ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದನ್ನು ನೀವು ಬಲ್ಲೀರಿ. ಹಸಿರು ರಿಬ್ಬನ್ ಮಾಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಿಖಿಲ್ ಮಂಜು ಮತ್ತು ಆರ್.ಎಸ್. ಕುಮಾರ್ ಬಂದು ಹುರಿದುಂಬಿಸಿದರು. ಹಸಿರು ರಿಬ್ಬನ್ ಮಾಡುವಾಗ, ಅಂದುಕೊಂಡದ್ದು ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪರಹಸ್ತಗಳ ಸಹಕಾರ ಅಗತ್ಯವೆಂಬುದು ಮನದಟ್ಟಾಯಿತು. ಸಿನಿಮಾ ಒಂದು ಸಮಷ್ಟಿ ಕಲೆ.

ನೀವು ಹಲವು ಗೀತೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಸಿನಿಮಾದ ಹಾಗೂ ಸುಗಮ ಸಂಗೀತಗಾರರು ನಿಮ್ಮ ಹಲವು ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಹಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಾಡುಗಳ ಆಕರ್ಷಣೆ, ಹಿನ್ನೆಲೆ ಏನು?
ಉತ್ತರ : ನಾನು ಕನ್ನಡ ಪರಂಪರೆಯ ಹಾಡುಗಬ್ಬದ ಕವಿ. ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ಹಾಡಿಗೆ

ಮರುಳಾದವನು. ಯಕ್ಷಗಾನದ ಭಾಗವತರ ಹಾಡುಗಳು, ಅವುಗಳ ಜಬರಸ್ತಾದ ಲಯ, ನಮ್ಮೂರಿನ ಭಜನಾ ಮಂಡಲಿ, ನಮ್ಮ ಅಜ್ಜನ ಭಾರತ ವಾಚನ, ಅಮ್ಮನ ದಾಸರ ಪದಗಳು, ನನ್ನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಅನುರಣಿಸುತ್ತಾ ಮಾತು ಲಯದ ಹದದಲ್ಲಿ ಕುಣಿಯುವ ಮೋಡಿಗೆ ಬೆರಗಾದವನು. ಬೆಳೆದ ಮೇಲೆ ಬೇಂದ್ರೆ, ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಶಿಷ್ಟಲಯಗಳು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿದವು. ಪಂಜೆಯವರ ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಪೂರ್ವ ವಿಜೃಂಭಿತ ಲಯಗಳು ನನ್ನ ಕಿವಿಹೊಕ್ಕವು. ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಾ ಇರುವಾಗಲೇ ಷಟ್ಪದಿ ಬರೆದೆ! ಪುಣ್ಯವಶಾತ್ ಅವು ಈಗ ಅಲಭ್ಯವಾಗಿವೆ! ನವ್ಯದ ಹುಮ್ಮಸ್ಸಿನ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಲಯವಿಲ್ಲದೆ ಪದ್ಯವಿರಲಾಗದು ಎಂದು ಲಯಾನುಜಿತ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಸ್ವಚ್ಛಂಧವನ್ನು ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ಬಳಕೆಗೆ ತಂದ ಅಡಿಗರೂ ನನ್ನ ಸೌಗಂಧಿಕವನ್ನು (ಭಾಮಿನಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದ ರಚನೆ) ಮೆಚ್ಚಿದರು! ಕವಿತೆ ತನ್ನ ಕಾವ್ಯತ್ವ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಹಾಡಾಗಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದವನು ನಾನು. ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಬರೆದಾಗಲೂ ನಾನು ಈ ವ್ರತವನ್ನು

ಕಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಚಿನ್ನಾರಿ ಮುತ್ತದ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಗಮನಿಸಿ. ಅಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯಸೂಕ್ಷ್ಮ ಮತ್ತು ಲಯಾನುವರ್ತನೆಗೆ ಭಂಗವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುವೆ. ನಾಟಕಕ್ಕೆ ನಾನು ಬರೆದ ಗೀತೆಗಳಿಗೆ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಲೆಜೆಂಡ್ ಬಿ.ವಿ. ಕಾರಂತ ತಮ್ಮ ಅನನ್ಯ ಶೈಲಿಯ ಸಂಗೀತ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಚಿತ್ರಪಟ ನಾಟಕವು ತನ್ನ ರಂಗಕ್ರಿಯೆ ಹೇಗೋ ಹಾಗೇ ಅಭಿಜಾತ ಕಲಾವಿದೆ ಬಿ. ಜಯಶ್ರೀ ಅವರ ಗಾಯನದಿಂದಲೂ ಲೋಕಪ್ರಿಯವಾಗಿದೆ. ಭಾವಗೀತೆ, ಸಿನಿಮಾ, ನಾಟಕ ಇರಲಿ ಧಾರವಾಹಿಗಳಿಗೆ ಗೆಳೆಯ ಟಿ.ಎನ್. ಸೀತಾರಾಮ್ ನನ್ನಿಂದ ಬರೆಸಿದ ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಗೀತೆಗಳೂ ಸೂಪರ್ ಹಿಟ್ ಹಾಡುಗಳಾಗಿವೆ! ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕಾವ್ಯದ ಆತ್ಮ ನೋಯದಂತೆ ಹಾಡು ಮೈ ಪಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವೆ. ಹಾಡಲಿ, ಮಾತಾಡಲಿ ಆತ್ಮವನ್ನು ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿದಾಗ ಚಲನಶೀಲನೆ ಹಂಪುಗಳ ಆತಂಕವಿಲ್ಲದೆ ಸಾಗುವುದೆಂಬುದು ನನ್ನ ಅನುಭವ.

ಮೂಡಲ ಹೊಸ ಭರವಸೆ..

>> **೩ನೇ ಪುಟದಿಂದ..**

ಇರುವುದು. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯೇ ಕಲಬುರಗಿಯ ಹಿಂದುಳಿಯುವಿಕೆಯನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ. ಈ ಸಂದಿಗ್ಧ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಲೆಜಿನ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಕಲಬುರಗಿ ಒಡ್ಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ಬಹುಮನಿ ಕೋಟೆ, ಬಂದೇ ನವಾಜ್ ದರ್ಗಾ, ಶರಣ ಬಸವೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧವಿಹಾರಗಳಿರುವ ಕಲಬುರಗಿ ಸರ್ವ ಜನಾಂಗದ ಶಾಂತಿಯ ತೋಟ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ವರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಸರ್ವ ಭಾಷೆಗಳ ಸಂಕಲಿತ ಭೂ ಪ್ರದೇಶ ಎನಿಸಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚು. ಕಲಬುರಗಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ವಾತಾವರಣ ಇನ್ನಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲೇ ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದೇ ಆದರೆ ಮೊದಲು ಗಡಿ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಹಾಪೂರ ಹರಿದುಬರಬೇಕು. ಗಡಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ, ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ ಹೀಗೆ ಹಲವು ಕೇಂದ್ರಗಳು ಕನ್ನಡದ ನೆಲೆಯನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸಲು ಆಧಾರವೇ ಆಗಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಮೊದಲ ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಯಾಗಿದ್ದ ಡಾ. ಗೀತಾ ನಾಗಭೂಷಣ ಅವರು ಇದೇ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು. ನಾಡೋಜ, ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೊದಲ ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತಿ. ಬಂಡಾಯ ಸಾಹಿತಿ ಚೆನ್ನಣ್ಣ ವಾಲೀಕಾರರು ಕೊಡುಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಭೂಮಿ ಇದು. ಕಲಬುರಗಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿ, ಚಿಂತಕ ಡಾ. ಎಚ್.ಎಸ್.ವೆಂಕಟೇಶ್ ಮೂರ್ತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. ಕನ್ನಡ ಸಾರಸ್ವತ ಲೋಕದ ಮೇರು ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚೆಸ್ಸಿ ಬಬ್ಬರು. ಕವಿತೆ, ನಾಟಕ, ಪ್ರಬಂಧ, ಕಾದಂಬರಿ, ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಅನುವಾದ, ವಿಮರ್ಶೆ ಹೀಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಲ್ಲಾ ಕೃಷಿಯಲ್ಲೂ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಿ ಕನ್ನಡದ ಸಿರಿಯನ್ನು ಬೆಳೆದ ವೆಂಕಟೇಶಮೂರ್ತಿಯವರು ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ನವ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಸೆಳೆದು ತಂದವರು. ಕನ್ನಡದ ನವ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಬರಹದ ಎಲ್ಲಾ ಆಯಾಮಗಳಲ್ಲೂ ತೆರೆದಿಟ್ಟ ಹೆಚ್.ಎಸ್. ವೆಂಕಟೇಶಮೂರ್ತಿಯವರು ಲೆಜಿನ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವುದು ಕಳಶ ಪ್ರಾಯವೇ ಸರಿ. ಕಲಬುರಗಿಯ ಕನ್ನಡದ ಸಮಸ್ಯೆ, ಕನ್ನಡಿಗರ ಸಮಸ್ಯೆ, ಕನ್ನಡದ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ನೋಡಿ ಅದಕ್ಕೊಂದು ಜಾಗೃತಿಯ ಜಾಡನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಡುವ

ಸಮರ್ಥ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಸ್ತುತತೆಯನ್ನು ಚರ್ಚೆಯ ಆಯಾಮಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸುವ ಮೂರು ದಿನಗಳ ಪ್ರಯತ್ನವು ಕಲಬುರಗಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಈ ಸಮ್ಮೇಳನ ಕನ್ನಡದ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆದ್ದಾರಿಯಾಗಲಿ. ಹಿಂದುಳಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಭೌಗೋಳಿಕವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಸುಧಾರಿಸಲು ಈ ಸಮ್ಮೇಳನವು ನಾಂದಿಯಾಗಲಿ. ಅಖಿಲ ಭಾರತದ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಒಗ್ಗೂಡುವ ಕನ್ನಡದ ಮನಸುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್.ಎಸ್. ವೆಂಕಟೇಶಮೂರ್ತಿಯವರು ತಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯಾನುಭವದ ತೂಗುಮಂಚದಲ್ಲಿ ತೂಗಿ ಕನ್ನಡ ತೇರು ಎಳೆಯಲು ಇನ್ನಷ್ಟು ಹುರಿದುಂಬಿಸಲಿ. ಗಡಿ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಕಂಪನ್ನು ವಿಸ್ತಾರ ಮಾಡುವ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪ್ರಯತ್ನವು ಇನ್ನೊಂದು ಆಯಾಮಕ್ಕೆ ಏರಲು ಇದೊಂದು ಅಮೂಲ್ಯ ಅವಕಾಶವೇ ಆಗಿದೆ.

- ಸಂಪಾದಕ

೮೫ನೆಯ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ, ಕಲಬುರಗಿ

ಶಿ, ೬ ಹಾಗೂ ೭ ಫೆಬ್ರವರಿ, ೨೦೨೦ ಸ್ಥಳ : ಗುಲಬರ್ಗಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಆವರಣ, ಕಲಬುರಗಿ

ಮಹಾಮಂಟಪ : ಅನುಭವ ಮಂಟಪ, ಶ್ರೀವಿಜಯ ಪ್ರಧಾನ ವೇದಿಕೆ
ಕಡಕೋಶ ಮಡಿವಾಳಪ್ಪ ಮಹಾದ್ವಾರ, ಡಾ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕ,
ಡಾ. ಶಾಂತರಸ, ಪೂಜ್ಯ ದೊಡ್ಡಪ್ಪ ಅಪ್ಪ ದ್ವಾರಗಳು

ಧ್ವಜಾರೋಹಣ: ೫-೨-೨೦೨೦ ಬುಧವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೮-೦೦ ಗಂಟೆಗೆ

ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಚೋಳ
ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು
ಜಿಲ್ಲಾ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸಚಿವರು
ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಸ್ವಾಗತ ಸಮಿತಿ

ಪರಿಷತ್ತಿನ ಧ್ವಜ

ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮನು ಬಳಿಗಾರ್
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು

ನಾಡಧ್ವಜ

ಶ್ರೀ ವೀರಭದ್ರ ಸಿಂಪಿ
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಜಿಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಕಲಬುರಗಿ
ಹಾಗೂ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಸ್ವಾಗತ ಸಮಿತಿ

ಸ್ವಾಗತ : ಡಾ. ಕೆ.ಎಸ್. ಬಂಧು, ನಿರೂಪಣೆ : ಶ್ರೀಮತಿ ಸವಿತಾ ನಾಶಿ, ಪಂದನಾರ್ಪಣೆ : ಶ್ರೀ ಶಿವಾನಂದ ಕಶಟ್ಟಿ, ನಿರ್ವಹಣೆ : ಶ್ರೀ ಜಗದೀಶ ಕಡಬಗಾಂವ

ಸಮ್ಮೇಳನಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೆರವಣಿಗೆ

೫-೨-೨೦೨೦ ಬುಧವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೮-೩೦ ಗಂಟೆಗೆ

ಉದ್ಘಾಟನೆ

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಶರತ್, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಕಲಬುರಗಿ ಜಿಲ್ಲೆ

ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳು

ಡಾ. ಎಂ.ಎಸ್. ನಾಗರಾಜ, ನಗರ ಪೊಲೀಸ್ ಆಯುಕ್ತರು, ಕಲಬುರಗಿ
ಡಾ. ಪಿ. ರಾಜಾ, ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್, ಕಲಬುರಗಿ
ಶ್ರೀ ಯಡಾ ಮಾರ್ಟಿನ್ಯಾಂಗ್, ಜಿಲ್ಲಾ ಪೊಲೀಸ್ ವರಿಷ್ಠಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಕಲಬುರಗಿ ಜಿಲ್ಲೆ
ಶ್ರೀ ಕಿಶೋರ ಬಾಬು, ನಗರ ಪೊಲೀಸ್ ಉಪ ಆಯುಕ್ತರು, ಕಲಬುರಗಿ
ಶ್ರೀ ರಾಹುಲ ಪಾಂಡೆ, ಆಯುಕ್ತರು, ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ, ಕಲಬುರಗಿ

ಅತಿಥಿಗಳು

ಶ್ರೀ ಮಾಲೀಕಯ್ಯ ಗುತ್ತೇದಾರ್, ಮಾಜಿ ಸಚಿವರು
ಡಾ. ಶರಣಪ್ರಕಾಶ ಪಾಟೀಲ, ಮಾಜಿ ಸಚಿವರು
ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ, ಮಾಜಿ ಶಾಸಕರು
ಶ್ರೀ ಬಾಬುರಾವ್ ಚವ್ವಾಣ, ಮಾಜಿ ಸಚಿವರು
ಶ್ರೀ ಕೆ.ಬಿ. ಶಾಣಪ್ಪ, ಮಾಜಿ ರಾಜ್ಯಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು
ಶ್ರೀ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ನಾಯಕ, ಮಾಜಿ ಶಾಸಕರು
ಶ್ರೀ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲ, ಮಾಜಿ ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ ಸದಸ್ಯರು

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ, ಮಾಜಿ ಉಪ ಸಭಾಪತಿಗಳು
ಶ್ರೀ ಸುನೀಲ ವಲ್ಯಾಪುರೆ, ಮಾಜಿ ಸಚಿವರು
ಶ್ರೀ ರೇವುನಾಯಕ ಬೆಳಮಗಿ, ಮಾಜಿ ಸಚಿವರು
ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡಪ್ಪಗೌಡ ಪಾಟೀಲ, ಮಾಜಿ ಶಾಸಕರು
ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥ ಪಾಟೀಲ ಹೆಬ್ಬಾಳ, ಮಾಜಿ ಶಾಸಕರು
ಶ್ರೀ ಅಮರನಾಥ ಪಾಟೀಲ, ಮಾಜಿ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ ಸದಸ್ಯರು
ಶ್ರೀ ಶಶೀಲ್ ನಮೋಶಿ, ಮಾಜಿ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ ಸದಸ್ಯರು
ಶ್ರೀ ಮಾರುತಿರಾವ್ ಮಾಲೆ, ಮಾಜಿ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ ಸದಸ್ಯರು

ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾರ್ಗ : ಡಾ. ಎಸ್.ಎಂ. ಪಂಡಿತ ರಂಗಮಂದಿರದಿಂದ ಹೊರಟು ಸೇಡಂ ರಸ್ತೆಯ ಖಿರ್ಗ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಪಂಪ್ ಬಳಿ ಬಲಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ರಿಂಗ್ ರಸ್ತೆ ಮೂಲಕ ಕುಸನೂರು ರಸ್ತೆ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಗುಲಬರ್ಗಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಆವರಣದ ಪ್ರಧಾನ ವೇದಿಕೆಗೆ ತಲುಪುವುದು

ನಿರೂಪಣೆ : ಶ್ರೀ ಶಿವಾನಂದ ಅಣಜಗಿ ನಿರ್ವಹಣೆ : ಶ್ರೀ ಸಂತೋಷ ಪತಂಗಿ

ಉದ್ಘಾಟನಾ ಸಮಾರಂಭ

೦೫-೦೨-೨೦೨೦ ಬುಧವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೧೧-೩೦ ಗಂಟೆಗೆ

ನಾಡಗೀತೆ	:	ಕಲಬುರಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲಾವಿದರಿಂದ
ಸ್ವಾಗತ	:	ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಜೋಳ ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು, ಜಿಲ್ಲಾ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸಚಿವರು ಹಾಗೂ ಸ್ವಾಗತ ಸಮಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
ಆಶಯ ನುಡಿ	:	ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮನು ಬಳಿಗಾರ್, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು
ಉದ್ಘಾಟನೆ	:	ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ
ನಿಕಟಪೂರ್ವ		
ಸಮ್ಮೇಳನಾಧ್ಯಕ್ಷರ ನುಡಿ	:	ಡಾ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ, ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತರು
ಸಮ್ಮೇಳನಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಭಾಷಣ	:	ಡಾ. ಎಚ್.ಎಸ್. ವೆಂಕಟೇಶಮೂರ್ತಿ, ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಚಿಂತಕರು
ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಉದ್ಘಾಟನೆ	:	ಶ್ರೀ ಸಿ.ಟಿ. ರವಿ, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆ ಸಚಿವರು
ವೇದಿಕೆ ಉದ್ಘಾಟನೆ	:	ಶ್ರೀಮತಿ ಸುವರ್ಣಾ ಹೆಣಮಂತರಾಯ ಮಾಲಾಜಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ, ಕಲಬುರಗಿ
ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಬಿಡುಗಡೆ	:	ಡಾ. ಉಮೇಶ್ ಜಾಧವ, ಮಾನ್ಯ ಲೋಕಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು
ವಿವಿಧ ಲೇಖಕರುಗಳ ಪುಸ್ತಕ ಬಿಡುಗಡೆ	:	ಶ್ರೀ ಭಗವಂತ ಖೂಬಾ, ಮಾನ್ಯ ಲೋಕಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು
ಚಿತ್ರಕಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನ ಉದ್ಘಾಟನೆ	:	ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಚಿ.ಎಸ್. ಖಂಡೇರಾವ್, ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಶಿಲ್ಪಚಿತ್ರ ಕಲಾವಿದರು
ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಳಿಗೆಗಳ ಉದ್ಘಾಟನೆ	:	ಶ್ರೀ ಪ್ರಿಯಾಂಕ್ ಖರ್ಗೆ, ಮಾನ್ಯ ಶಾಸಕರು, ಚಿತ್ತಾಪೂರ ಕ್ಷೇತ್ರ
ಮುಖ್ಯದ್ವಾರ ಉದ್ಘಾಟನೆ	:	ಡಾ. ಅಜಯ್ ಸಿಂಗ್, ಮಾನ್ಯ ಶಾಸಕರು, ಜೇವರಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರ
ಪುಸ್ತಕ ಮಳಿಗೆಗಳ ಉದ್ಘಾಟನೆ	:	ಶ್ರೀ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಪಾಟೀಲ, ಮಾನ್ಯ ಶಾಸಕರು, ಕಲಬುರಗಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕ್ಷೇತ್ರ
ಮಹಾಮಂಟಪ ಉದ್ಘಾಟನೆ	:	ಶ್ರೀ ಎಂ.ವೈ. ಪಾಟೀಲ, ಮಾನ್ಯ ಶಾಸಕರು, ಅಫಜಲಪೂರ ಕ್ಷೇತ್ರ
ನೃಣ ಸಂಚಿಕೆ ಬಿಡುಗಡೆ	:	ಶ್ರೀ ಸುಭಾಷ ಆರ್. ಗುತ್ತೇದಾರ, ಮಾನ್ಯ ಶಾಸಕರು, ಆಳಂದ ಕ್ಷೇತ್ರ
ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳು	:	ಶ್ರೀ ರಾಜಕುಮಾರ ಪಾಟೀಲ ತೆಲ್ಲೂರ, ಮಾನ್ಯ ಶಾಸಕರು, ಸೇಡಂ ಕ್ಷೇತ್ರ ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಮತ್ತಿಮುಡ, ಮಾನ್ಯ ಶಾಸಕರು, ಕಲಬುರಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕ್ಷೇತ್ರ ಶ್ರೀಮತಿ ಕನಿಜ ಫಾತೀಮಾ, ಮಾನ್ಯ ಶಾಸಕರು, ಕಲಬುರಗಿ ಉತ್ತರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಶ್ರೀ ಅವಿನಾಶ ಜಾಧವ, ಮಾನ್ಯ ಶಾಸಕರು, ಅಫಜಲಪೂರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಶ್ರೀ ಆರ್.ಆರ್. ಜನ್ನು, ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗಪ್ಪ, ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ

ನಿರ್ವಹಣೆ : ಶ್ರೀ ಪಿ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪ್ಪ, ಗೌರವ ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕ.ಸಾ.ಪ. * ಡಾ. ರಾಜಶೇಖರ ಹತಗುಂದಿ * ಶ್ರೀ ವ.ಚ. ಚನ್ನೇಗೌಡ, ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಕಸಾಪ * ಡಾ. ಪದ್ಮರಾಜ ದಂಡಾವತಿ, ರಾಜ್ಯ ಸಂಚಾಲಕರು, ಕ.ಸಾ.ಪ. * ವಂದನಾರ್ಪಣೆ : ಶ್ರೀ ವೀರಭದ್ರ ಸಿಂಪಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಜಿಲ್ಲಾ ಕ.ಸಾ.ಪ., ಕಲಬುರಗಿ. ನಿರೂಪಣೆ : ಶ್ರೀಮತಿ ಅರ್ಪಣಾ ವಸ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಶಂಕರ ಪ್ರಕಾಶ್

ಪ್ರಧಾನ ವೇದಿಕೆ

ಗೋಷ್ಠಿ - ೧ : ೫-೨-೨೦೨೦ ಬುಧವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೩-೦೦ ರಿಂದ ೪-೪೫

ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ : ಅಂದು - ಇಂದು - ಮುಂದು

ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ : ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಪಾಟೀಲ ಸೇಡಂ, ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮಾಜಿ ರಾಜ್ಯಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು ಉಪನ್ಯಾಸಕರು

ಡಾ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಸಿರನೂರಕರ	ವಿಷಯ :	೩೨೧ನೆ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ಅಡಚಣೆಗಳು
ಡಾ. ಅಮರೇಶ ಯತಗಲ್	ವಿಷಯ :	ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಪಾರಂಪರಿಕ (ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆ)
ಡಾ. ವೀರಣ್ಣ ದಂಡೆ	ವಿಷಯ :	ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ
ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ನೀಲಾ	ವಿಷಯ :	ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ

ಸ್ವಾಗತ : ಡಾ. ಬಸವಪ್ಪನು ಪಾಟೀಲ ಬೆಟ್ಟದೂರು, ನಿರೂಪಣೆ : ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮ ಕಲ್ಕುರ, ವಂದನಾರ್ಪಣೆ : ಶ್ರೀ ರಾಜಶೇಖರ ಗು. ಅಂಗಡಿ, ನಿರ್ವಹಣೆ : ಶ್ರೀ ಸಂಬಣ್ಣ ಹೂಗಾರ

ಗೋಷ್ಠಿ - ೨ : ೫-೨-೨೦೨೦ ಬುಧವಾರ ಸಂಜೆ ೪-೪೫ ರಿಂದ ೬-೩೦

ಸಮಕಾಲೀನ ಸಾಹಿತ್ಯ : ಚಹರೆ ಮತ್ತು ಸವಾಲುಗಳು

ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ : ಡಾ. ವಸಂತ ಕುಷ್ಟಗಿ ವಿಷಯ : ಸಂಶೋಧನಾ ಸಾಹಿತ್ಯ
ಉಪನ್ಯಾಸಕರು

ಡಾ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ನಂಗಲಿ ವಿಷಯ : ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆ

ಡಾ. ಪದ್ಮಿನಿ ನಾಗರಾಜು ವಿಷಯ : ಸೃಜನಶೀಲ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಪ್ರೊ. ಕಾಶೀನಾಥ ಅಂಬಲಗೆ ವಿಷಯ : ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಸ್ವಾಗತ : ಶ್ರೀ ಡಿ.ಬಿ. ಶಂಕರಪ್ಪ, ನಿರೂಪಣೆ : ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಪಾಲಾಮಾರ, ವಂದನಾರ್ಪಣೆ : ಶ್ರೀ ನೀಲಾವರ ಸುರೇಂದ್ರ ಅಡಿಗ, ನಿರ್ವಹಣೆ : ಶ್ರೀ ವೀರೇಶ ಕಂದಗಲ್

ಗೋಷ್ಠಿ - ೩ : ೬-೨-೨೦೨೦ ಗುರುವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೯-೪೫ ರಿಂದ ೧೧-೩೦

ಸ್ತ್ರೀ ಲೋಕ : ತಲ್ಲಣಗಳು

ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ : ಡಾ. ಬಿ.ಟಿ. ಲಲಿತಾ ನಾಯಕ್ ವಿಷಯ : ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಮಹಿಳಾ ಸಂವೇದನೆಗಳು
ಉಪನ್ಯಾಸಕರು

ಡಾ. ಆರ್. ಪೂರ್ಣಿಮಾ ವಿಷಯ : ಮಹಿಳೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಭುತ್ವ

ಶ್ರೀಮತಿ ತಾರಿಣಿ ಶುಭದಾಯಿನಿ ವಿಷಯ : ಮಹಿಳೆ ಮತ್ತು ಸೃಜನಶೀಲತೆ

ಪ್ರೊ. ಶಿವಗಂಗಾ ರುಮ್ಮಾ ವಿಷಯ : ಮಹಿಳೆ ಮತ್ತು ಲೋಕ ಗ್ರಹಿಕೆ

ಸ್ವಾಗತ : ಡಾ. ಎಸ್.ಪಿ. ಉಮಾದೇವಿ, ನಿರೂಪಣೆ : ಶ್ರೀಮತಿ ಬಾ.ಹ. ರಮಾಕುಮಾರಿ, ವಂದನಾರ್ಪಣೆ : ಶ್ರೀಮತಿ ಮಂಗಳಾ ಮೆಟಗುಡ್ಡ, ನಿರ್ವಹಣೆ : ಕುಮಾರಿ ರಮಾ ನಂದೂರಕರ

ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೧೧-೩೦ ರಿಂದ ೧೨-೧೫

ವಿಶೇಷ ಉಪನ್ಯಾಸ

ಡಾ. ಪ. ಶೆಟ್ಟರ್, ಹೆಸರಾಂತ ಸಂಶೋಧಕರು, ಇತಿಹಾಸಕಾರರು ವಿಷಯ : ಕನ್ನಡ ಉಳಿಸಿ ಬೆಳೆಸುವ ಬಗೆ

ಸ್ವಾಗತ : ಶ್ರೀ ಶರಣು ಗೋಗೇರಿ, ನಿರೂಪಣೆ : ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ವಿನಯ್, ವಂದನಾರ್ಪಣೆ : ಶ್ರೀ ಚಿ.ಮಾ. ಸುಧಾಕರ್, ನಿರ್ವಹಣೆ : ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಾಮಯ್ಯ ಹಿರೇಮಠ

ಗೋಷ್ಠಿ - ೪ : ೬-೨-೨೦೨೦ ಗುರುವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೧೨-೧೫ ರಿಂದ ೨-೦೦

ದಲಿತ ಬಂಡಾಯ : ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರದ ನೆಲೆಗಳು

ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ : ಡಾ. ಎಚ್.ಟಿ. ಪೋತೆ ವಿಷಯ : ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ
ಉಪನ್ಯಾಸಕರು

ಡಾ. ಸುಬ್ರಾವ್ ಎಂಟೆತ್ತಿನವರ ವಿಷಯ : ಶೋಷಣೆ ಮತ್ತು ಬಿಡುಗಡೆ

ಡಾ. ಕೆ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ವಿಷಯ : ಕಲೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ

ಡಾ. ಡಿ.ಬಿ. ಸಾಗರ್ ವಿಷಯ : ಚಳವಳಿಗಳು

ಸ್ವಾಗತ : ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಯಂಡಿಗೇರಿ, ನಿರೂಪಣೆ : ಡಾ. ದೊಡ್ಡಮಲ್ಲಯ್ಯ, ವಂದನಾರ್ಪಣೆ : ಶ್ರೀ ಕುಂದೂರು ಅಶೋಕ, ನಿರ್ವಹಣೆ : ಶ್ರೀ ಹಣಮಂತರಾಯ ಐನೂಲಿ

ಸನ್ಮಾನ ಸಮಾರಂಭ

೬-೨-೨೦೨೦ ಗುರುವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೨-೩೦ ರಿಂದ ೪-೦೦

ಸನ್ಮಾನಿಸುವವರು : ಡಾ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ, ಮಾಜಿ ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವರು

ಶ್ರೀ ಜಗದೀಶ್ ಶೆಟ್ಟರ್, ಮಾನ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವರು ಮತ್ತು ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು

ಗೌರವ ಉಪಸ್ಥಿತಿ : ಪೂಜ್ಯ ಡಾ. ಶರಣಬಸವಪ್ಪ ಅಪ್ಪ

ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ : ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮನು ಬಳಿಗಾರ್, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು

ಸನ್ಮಾನಿತರು : ಡಾ. ತೇಜಸ್ವಿನಿ ಅನಂತಕುಮಾರ್, ಡಾ. ಶಾಮನೂರ ಶಿವಶಂಕರಪ್ಪ, ಶ್ರೀ ರವಿ ಹೆಗಡೆ, ಷ.ಬ್ರ. ಡಾ. ಚನ್ನವೀರ ಶಿವಾಚಾರ್ಯರು, ಶ್ರೀಮತಿ ಅಭಿನಯ, ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಕೆ. ಕಾಂತಾ, ಶ್ರೀ ಪ್ರದೀಪ್ ಶೆಟ್ಟಿ, ಬಹರೇನ್, ಶ್ರೀ ಮಹೇಂದ್ರ ಮಿಶ್ರಾ, ಡಾ. ಪದ್ಮಾ ಎಲ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಡಾ. ವಿಠಲ ದೊಡಮನಿ, ಶ್ರೀ ರವಿ ಬೆಳಗೆರೆ, ಶ್ರೀ ಮುತ್ತುರಾಜ್, ಶ್ರೀ ಬಾಬುರಾವ್ ಎಸ್. ದೇಶಮಾನೆ, ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿ, ಶ್ರೀ ಸತೀಶ್ ಸವನೂರ ಮೆಲ್ಲನ್, ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಬಿ. ಭಾರತಿ, ಶ್ರೀ ಎಂ.ಕೆ. ಜೈನಾಪೂರ,

ಶ್ರೀ ಮೋಹನ ಸೀತನೂರ, ಡಾ. ಕೂಡ್ಲಿ ಗುರುರಾಜ, ಶ್ರೀ ಅಬೂಬಕ್ಕರ್ ಮಂಟಗೋಳಿ, ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಕೆ. ಶೇಷಚಂದ್ರಿಕ (ಶೇಷಣ್ಣ), ಶ್ರೀ ಕೆ.ಸಿ. ಜಗನ್ನಾಥರೆಡ್ಡಿ, ಶ್ರೀ ಶಿವಾನಂದ ತಗಡೂರು, ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಸ್. ಹೆಗಡೆ (ಕುಂದರಗಿ), ಶ್ರೀ ಶಂಕ್ರಯ್ಯ ಶಿವಬಸಯ್ಯ ಉಕ್ಕಲಿ, ಶ್ರೀ ಸಂಜಯ ಅಡಿಗ, ಶ್ರೀ ಶಶಿಧರ ಹೆಬ್ಬಾಳ ಖತಾರ್, ಪ್ರೊ. ರಾಘವೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ, ಡಾ. ಕೆ.ಪಿ. ಪುತ್ತೂರಾಯ, ಡಾ. ಟಿ.ಸಿ. ಪೂರ್ಣಿಮಾ, ಶ್ರೀ ಪಿ.ವೈ. ರಾಜೇಂದ್ರ ಕುಮಾರ್, ರಾಜಯೋಗಿನಿ ಬಿ.ಕೆ. ವಿಜಯಾ, ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಲ್. ನಟರಾಜ, ಡಾ. ಪ್ರಭುಗೌಡ ಬಿ. ಲಿಂಗದಳ್ಳಿ, ಶ್ರೀ ಬಿ. ಗಂಗಾಧರ್, ಶ್ರೀ ಚಿದಾನಂದ ಸೊಲ್ಲಾಪುರ, ಶ್ರೀ ಎನ್.ಬಿ. ರಾಮಾಪೂರ, ಶ್ರೀ ಪಿ. ಶಿವರಾಜು, ಡಾ. ಎಸ್. ಪದ್ಮನಾಭ ಭಟ್ ಎಕ್ಕಾರು, ಪ್ರೊ. ಕಿರಣ್ ಆರ್. ದೇಸಾಯಿ, ಶ್ರೀ ಸಂಗಣ್ಣ ಹೋತಪೇಟೆ, ಡಾ. ಶಿವಕುಮಾರ್ ದೀನ, ಶ್ರೀ ಡಿ.ಬಿ. ಬಡಿಗೇರ, ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಂ. ರಘು, ಡಾ. ಹೇಮಾವತಿ ಸೊನ್ನೊಳ್ಳಿ, ಶ್ರೀ ಟಿ.ಆರ್. ಮುನಿ ನಾರಾಯಣ, ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಲ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್, ಶ್ರೀ ಗುರುರಾಜ ಕುಲಕರ್ಣಿ, ಡಾ. ಎಂ. ರಾಮ, ಪ್ರೊ. ಸಿ. ಉಪೇಂದ್ರ ಸೋಮಯಾಜಿ.

ಸ್ವಾಗತ : ಡಾ. ವೈ.ಡಿ. ರಾಜಣ್ಣ, ನಿರೂಪಣೆ : ಶ್ರೀ ನಾಗಾನಂದ ಕೆಂಪರಾಜ, ವಂದನಾರ್ಪಣೆ : ಶ್ರೀ ಸುರೇಶ ಚನಶೆಟ್ಟಿ, ನಿರ್ವಹಣೆ : ಶ್ರೀ ಮಡಿವಾಳಪ್ಪ ನಾಗರಹಳ್ಳಿ, ಶ್ರೀ ಅರ್ಜುನ ಜಮಾಡಾರ

ಗೋಷ್ಠಿ - ೫ : ೬-೨-೨೦೨೦ ಗುರುವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೪-೦೦ ರಿಂದ ೫-೩೦

ವಚನ - ಕೀರ್ತನ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ : ಶ್ರೀ ಅಪ್ಪಾರಾವ್ ಅಕ್ಕೋಣೆ

ಉಪನ್ಯಾಸಕರು

- ಡಾ. ಕೆ. ರವೀಂದ್ರನಾಥ್ ವಿಷಯ : ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ
- ಡಾ. ಅರಳುಮಲ್ಲಿಗೆ ಪಾರ್ಥಸಾರಥಿ ವಿಷಯ : ಕೀರ್ತನ - ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ
- ಡಾ. ಶರಣಪ್ಪ ಎಸ್. ಮಾಳಗಿ ವಿಷಯ : ದಲಿತ ವಚನಕಾರರು

ಸ್ವಾಗತ : ಶ್ರೀ ನಾಯಕರಹಳ್ಳಿ ಮಂಜೇಗೌಡ, ನಿರೂಪಣೆ : ಡಾ. ಎಚ್.ಎಸ್. ಮಂಜುನಾಥ ಕುರ್ಕಿ, ವಂದನಾರ್ಪಣೆ : ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಶೈಲ ಕರಪ್ಪ ಕರಿಶಂಕರಿ, ನಿರ್ವಹಣೆ : ಶ್ರೀ ಲಿಂಗರಾಜ ಸಿರಗಾಪೂರ

ಗೋಷ್ಠಿ - ೬ : ೬-೨-೨೦೨೦ ಗುರುವಾರ ಸಂಜೆ ೫-೩೦ ರಿಂದ ೭-೦೦

ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ: ಡಾ. ವಿ.ಪಿ. ನಿರಂಜನಾರಾಧ್ಯ

ಉಪನ್ಯಾಸಕರು

- ಡಾ. ಬಿ.ವಿ. ವಸಂತ ಕುಮಾರ್ ವಿಷಯ : ಕನ್ನಡ ಪಠ್ಯಗಳ ಪ್ರಸ್ತುತತೆ
- ಶ್ರೀ ಆನಂದ (ಬನವಾಸಿ ಬಳಗ) ವಿಷಯ : ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ
- ಡಾ. ಹೆಚ್.ಎನ್. ಮುರಳೀಧರ ವಿಷಯ : ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮ

ಸ್ವಾಗತ : ಶ್ರೀ ರವಿಕುಮಾರ ಚಾಮಲಾಪುರ, ನಿರೂಪಣೆ : ಶ್ರೀ ಲಿಂಗಯ್ಯ ಹಿರೇಮಠ, ವಂದನಾರ್ಪಣೆ : ಶ್ರೀ ಸಿಂ.ಲಿಂ. ನಾಗರಾಜ, ನಿರ್ವಹಣೆ : ಶ್ರೀ ನರಸಪ್ಪ ಚಿನಕಟ್ಟಿ

ಗೋಷ್ಠಿ - ೭ : ೭-೨-೨೦೨೦ ಶುಕ್ರವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೯-೩೦ ರಿಂದ ೧೧-೦೦

ಚಲನಚಿತ್ರ : ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ : ಶ್ರೀ ಟಿ.ಎಸ್. ನಾಗಾಭರಣ

ಉಪನ್ಯಾಸಕರು

- ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಂ. ಚೈತನ್ಯ ವಿಷಯ : ಚಲನಚಿತ್ರ - ಮೌಲ್ಯ ಪರಂಪರೆ
- ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸುರೇಶ್ ವಿಷಯ : ಕಿರುತೆರೆ - ಸಾಮಾಜಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು
- ಶ್ರೀ ಎಸ್.ವಿ. ರಾಜೇಂದ್ರಸಿಂಗ್(ಬಾಬು) ವಿಷಯ : ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರರಂಗದ ಮುಂದಿರುವ ಸವಾಲುಗಳು

ಸ್ವಾಗತ : ಡಾ. ನೀಲಗಿರಿ ತಳವಾರ, ನಿರೂಪಣೆ : ಶ್ರೀಮತಿ ಶ್ರೀರಂಜನಿ ದತ್ತಾತ್ರೀ, ವಂದನಾರ್ಪಣೆ : ಶ್ರೀ ದೌಲತರಾಯ ಪಾಟೀಲ, ನಿರ್ವಹಣೆ : ಶ್ರೀ ರಾಜಶೇಖರ ಸಿರಗೂರ

ಗೋಷ್ಠಿ - ೮ : ೭-೨-೨೦೨೦ ಶುಕ್ರವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೧೧.೦೦ ರಿಂದ ೧೨-೩೦

ಕವಿಗೋಷ್ಠಿ : ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ : ಡಾ. ಬಸವರಾಜ ಸಬರದ ಆಶಯ ಭಾಷಣ : ಡಾ. ರಂಗರಾಜ ವನದುರ್ಗ

ಭಾಗವಹಿಸುವ ಕವಿ, ಕವಯತ್ರಿಯರು : ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಮಂಗಲ ಮಹಾದೇವ, ಡಾ. ಪಿ. ಚಂದ್ರಿಕಾ, ಡಾ. ಕಾತ್ಯಾಯಿನಿ ಕುಂಜಬೆಟ್ಟು, ಶ್ರೀ ಮಹಾಲಿಂಗ ಮಂಗಿ, ಪ್ರೊ. ವಿ. ನಾಗರಾಜ್, ಶ್ರೀ ಮಜ್ಜೆಗುರು ಕೆ. ಶಿವರಾಮು, ಡಾ. ಸಿ.ಕೆ. ಚೋರಾಪುರ, ಶ್ರೀ ನಾಗರಾಜ ವಸ್ತಾರೆ, ಶ್ರೀಮತಿ ಪುಷ್ಪ ಬಸವರಾಜ ಬಣಕಾರ, ಶ್ರೀ ರವಿ ಕೋಟಾರಗನ್ನಿ, ಶ್ರೀ ರವೀಂದ್ರ ಕರಜಗಿ, ಶ್ರೀ ಪ್ರಭುಲಿಂಗ ನೀಲೂರೆ, ಶ್ರೀ ಮಾನಸ, ಶ್ರೀ ಮಾಸ್ಕೇರಿ ಎಂ.ಕೆ. ನಾಯಕ, ಡಾ. ಕಾಂತರಾಜಪುರ ಸುರೇಶ್, ಶ್ರೀ ಮೊಹಮ್ಮದ್ ರಫೀಕ್ ನದಾಫ್, ಡಾ. ಗವಿಸಿದ್ದಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ, ಡಾ. ರಾಜಶೇಖರ ಮಾಂಗ, ಡಾ. ರಾಜಶ್ರೀ ಕಿಶೋರ, ಶ್ರೀ ಸಂಗಣ್ಣ ಹೊಸನಿ, ಶ್ರೀ ವಿಠಲಪ್ಪ ಗೋರಂಟ್ಟಿ, ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರ ಎಸ್. ಸಿಂಗ್, ಶ್ರೀಮತಿ ನೂತನ ದೊಶೆಟ್ಟಿ, ಶ್ರೀಮತಿ ಆಶಾ ಕಡಪಟ್ಟಿ.

ಸ್ವಾಗತ : ಶ್ರೀ ಪ್ರದೀಪಕುಮಾರ ಕಲ್ಲೂರ, ನಿರೂಪಣೆ : ಡಾ. ತಮಿಳ್ ಸೆಲ್ವ, ವಂದನಾರ್ಪಣೆ : ಡಾ. ಲಿಂಗರಾಜ ರು. ಅಂಗಡಿ, ನಿರ್ವಹಣೆ : ಶ್ರೀ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ ಹಿರೇಮಠ

ಗೋಷ್ಠಿ - ೯ : ೨-೨-೨೦೨೦ ಶುಕ್ರವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೧೨-೩೦ ರಿಂದ ೨-೦೦

ಮಾಧ್ಯಮ : ಸವಾಲುಗಳು

ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ : ಶ್ರೀ ಹರಿಪ್ರಕಾಶ್ ಕೋಣೆಮನೆ
ಉಪನ್ಯಾಸಕರು :

ಆಶಯ ನುಡಿ : ಶ್ರೀ ರವೀಂದ್ರ ಭಟ್ಟ

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎನ್. ಚನ್ನೇಗೌಡ

ವಿಷಯ : ಮುದ್ರಣ ಮಾಧ್ಯಮ

ಶ್ರೀ ರಮಾಕಾಂತ ಎ.ಎಸ್.

ವಿಷಯ : ದೃಶ್ಯ - ಶ್ರವ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮ

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೋಡಿಬೆಟ್ಟು ರಾಜಲಕ್ಷ್ಮೀ

ವಿಷಯ : ಅಂತರ್ಜಾಲ ಮಾಧ್ಯಮ

ಶ್ರೀ ಸುಭಾಷ್ ಹೂಗಾರ

ವಿಷಯ : ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣ

ಸ್ವಾಗತ : ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಬಿ. ಶಿವಕುಮಾರ್, ನಿರೂಪಣೆ : ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಲೋಕೇಶ್ ಸಾಗರ್, ವಂದನಾರ್ಪಣೆ : ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಪ್ಪ ಎಸ್. ಹೊಟ್ಟಿ, ನಿರ್ವಹಣೆ : ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಆಲಮೇಲ್

ಗೋಷ್ಠಿ - ೧೦ : ೨-೨-೨೦೨೦ ಶುಕ್ರವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೨-೦೦ ರಿಂದ ೩-೩೦

ಸಮ್ಮೇಳನಾಧ್ಯಕ್ಷರೊಂದಿಗೆ ಸಂವಾದ

ಪ್ರಧಾನ ನಿರ್ವಹಣೆ : ಶ್ರೀ ವಸುಧೇಂದ್ರ

ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ : ಶ್ರೀ ಜೋಗಿ, ಡಾ. ಸಿ. ಸೋಮಶೇಖರ ರಾಯಚೂರು, ಶ್ರೀ ವೀರಕಪುತ್ರ ಶ್ರೀನಿವಾಸ, ಡಾ. ಡಿ.ಸಿ. ರಾಜಪ್ಪ, ಡಾ. ಗಣೇಶ ಅಮೀನಗಡ, ಶ್ರೀ ಶೇಷಮೂರ್ತಿ ಅವಧಾನಿ, ಡಾ. ರಮೇಶ್ ಹನುಮಂತಪ್ಪ ಮೂಲಗೆ, ಡಾ. ಶ್ರೀಶೈಲ ನಾಗರಾಳ, ಪ್ರೊ. ಪಿ.ಜಿ. ತಡಸದ, ಡಾ. ಸುಜಾತಾ ಜಂಗಮಶೆಟ್ಟಿ, ಶ್ರೀ ಶಿವರಂಜನ್ ಸತ್ಯಪೇಟೆ, ಡಾ. ರುದ್ರೇಶ ಅದರಂಗಿ, ಡಾ. ಹೊಂಬಯ್ಯ ಹೊನ್ನಲಗೆರೆ, ಡಾ. ಓಂಕಾರ ಕಾಕಡೆ, ಪ್ರೊ. ಎ. ರಂಗಸ್ವಾಮಿ, ಡಾ. ಗಣೇಶ ಪವಾರ

ಸ್ವಾಗತ : ಶ್ರೀ ಮಾಯಣ್ಣ, ನಿರೂಪಣೆ : ಡಾ. ರಮೇಶ ಲಂಡನಕರ, ವಂದನಾರ್ಪಣೆ : ಶ್ರೀ ಕೈವಾರ ಎನ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ, ನಿರ್ವಹಣೆ : ಶ್ರೀ ಬಿ. ಶಿವಸ್ವಾಮಿ

ಗೋಷ್ಠಿ - ೧೦ : ೨-೨-೨೦೨೦ ಶುಕ್ರವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೩-೩೦ ರಿಂದ ೪-೧೫

ಬಹಿರಂಗ ಅಧಿವೇಶನ

ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ : ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮನು ಬಳಿಗಾರ್, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು

ಸ್ವಾಗತ : ಡಾ. ರಾಜಶೇಖರ ಹತಗುಂದಿ, ನಿರ್ಣಯ ಮಂಡನೆ : ಶ್ರೀ ಪಿ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪ್ಪ, ವಂದನಾರ್ಪಣೆ : ಶ್ರೀ ವ.ಚಿ. ಚನ್ನೇಗೌಡ, ನಿರೂಪಣೆ : ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎಸ್. ಮಾಲಿಪಾಟೀಲ

೨-೨-೨೦೨೦ ಶುಕ್ರವಾರ ಸಂಜೆ ೪-೧೫ ರಿಂದ ೬-೩೦

ಸಮಾರೋಪ ಸಮಾರಂಭ

ಗೌರವ ಅತಿಥಿಗಳು

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುರೇಶ್ ಕುಮಾರ್

ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನಸಭೆ

ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಸಕಾಲ

ಸಮಾರೋಪ ಭಾಷಣ : ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಗೀತಾ ನಾಗಭೂಷಣ, ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿಗಳು

ಗೌರವ ಉಪಸ್ಥಿತಿ : ಡಾ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯ, ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕವಿಗಳು

ಸಮ್ಮೇಳನಾಧ್ಯಕ್ಷರ ನುಡಿ : ಡಾ. ಎಚ್.ಎಸ್. ವೆಂಕಟೇಶಮೂರ್ತಿ, ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿಗಳು

ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ : ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮನು ಬಳಿಗಾರ್, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು

ಅತಿಥಿಗಳು

ಶ್ರೀ ಬಾಬುರಾವ್ ಚಿಂಚನಸೂರ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ

ಶ್ರೀ ಇಕ್ಬಾಲ ಅಹ್ಮದ ಸರಡಗಿ, ಮಾನ್ಯ ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ ಸದಸ್ಯರು

ಶ್ರೀ ಶರಣಪ್ಪ ಮಟ್ಟೂರ, ಮಾನ್ಯ ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ ಸದಸ್ಯರು

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಜಿ. ಪಾಟೀಲ, ಮಾನ್ಯ ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ ಸದಸ್ಯರು

ಡಾ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಪಾಟೀಲ, ಮಾನ್ಯ ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ ಸದಸ್ಯರು

ಶ್ರೀ ತಿಪ್ಪಣ್ಣ ಕಮಕನೂರ, ಮಾನ್ಯ ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ ಸದಸ್ಯರು

ಸ್ವಾಗತ : ಡಾ. ಪದ್ಮರಾಜ ದಂಡಾವತಿ, ನಿರೂಪಣೆ : ಡಾ. ವತ್ಸಲಾ ಮೋಹನ್, ವಂದನಾರ್ಪಣೆ : ಶ್ರೀ ವೀರಭದ್ರ ಸಿಂಪಿ, ನಿರ್ವಹಣೆ : ಶ್ರೀ ತುಳಸಿರಾಮ ಬೇಂದ್ರೆ

ಸಮಾನಾಂತರ ವೇದಿಕೆ - ೧

ಡಾ. ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಸಭಾಂಗಣ

ಡಾ. ಚನ್ನಣ್ಣ ವಾಲಿಕಾರ ವೇದಿಕೆ

ಡಾ. ಶೈಲಜಾ ಉಡಚಣ ಮಹಾಮಂಟಪ

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಶ್ಯಾಮಸುಂದರ ದ್ವಾರ

ಗೋಷ್ಠಿ - ೧ : ೫-೨-೨೦೨೦ ಬುಧವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೨.೪೫ ರಿಂದ ೪-೪೫

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ : ಹೊಸ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

ಆಶಯನುಡಿ : ಡಾ. ಕರಿಸಿದ್ದಪ್ಪ

ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ : ಶ್ರೀ ಸುಧೀಂದ್ರ ಹಾಲೊಡ್ಡೇರಿ

ಉಪನ್ಯಾಸಕರು

ಶ್ರೀ ಟಿ.ಜಿ. ಶ್ರೀನಿಧಿ

ವಿಷಯ : ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆ

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎನ್. ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿ

ವಿಷಯ : ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

ಶ್ರೀ ಬೇಳೂರು ಸುದರ್ಶನ

ವಿಷಯ : ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಕೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

ಸ್ವಾಗತ: ಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ವಿ. ಭಟ್, ನಿರೂಪಣೆ : ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಐನೋಳಿ, ವಂದನಾರ್ಪಣೆ : ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಬದಾಮಿ, ನಿರ್ವಹಣೆ : ಶ್ರೀ ಬಾಬು ಚಾಧವ

ಗೋಷ್ಠಿ - ೨ : ೫-೨-೨೦೨೦ ಬುಧವಾರ ಸಂಜೆ ೪-೪೫ ರಿಂದ ೬-೩೦

ಪುಸ್ತಕ ಲೋಕ

ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ : ಡಾ. ಸತೀಶ್ ಕುಮಾರ್ ಹೊಸಮನಿ

ಉಪನ್ಯಾಸಕರು

ಶ್ರೀ ಪ್ರಕಾಶ್ ಕಂಬತ್ತಳ್ಳಿ

ವಿಷಯ : ಪುಸ್ತಕೋದ್ಯಮ - ಸವಾಲುಗಳು

ಡಾ. ಗಾಯತ್ರಿ ನಾವಡ

ವಿಷಯ : ಲೇಖಕ - ಓದುಗ

ಡಾ. ಬಸವರಾಜ ಡೋಣೂರ

ವಿಷಯ : ಹೊಸ ಓದಿನ ಪ್ರೇರಣೆಗಳು

ಸ್ವಾಗತ : ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡೇಗೌಡ, ನಿರೂಪಣೆ : ಡಾ. ವಿಜಯಕುಮಾರ ಪರೂತ, ವಂದನಾರ್ಪಣೆ : ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಮಸೂತಿ, ನಿರ್ವಹಣೆ : ಶ್ರೀ ವೀರಸಂಗಪ್ಪ ಸುಲಗಾವ

ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಜೆ ೬-೩೦ ರಿಂದ

ಉದ್ಘಾಟನೆ : ಡಾ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಚಂದ್ರು

ಸ್ವಾಗತ : ಡಾ. ಬಿ. ಇಂದಿರಾದೇವಿ, ನಿರೂಪಣೆ : ಶ್ರೀ ರಾಜಶೇಖರ ಕದಂಬ, ವಂದನಾರ್ಪಣೆ : ಶ್ರೀ ಶಿವಣ್ಣ ಎನ್., ನಿರ್ವಹಣೆ : ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ.ಆರ್. ಶಾಂತಕುಮಾರಿ

ಗೋಷ್ಠಿ - ೩ : ೬-೨-೨೦೨೦ ಗುರುವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೯-೪೫ ರಿಂದ ೧೧-೩೦

ಕಲಬುರಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ದರ್ಶನ

ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ : ಪ್ರೊ. ಆರ್.ಕೆ. ಹುಡಗಿ

ಉಪನ್ಯಾಸಕರು

ಡಾ. ಶಂಭುಲಿಂಗ ವಾಣಿ

ವಿಷಯ : ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪರಂಪರೆ

ಡಾ. ಶಶಿಶೇಖರ ರೆಡ್ಡಿ

ವಿಷಯ : ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ತಾಣಗಳು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ಡಾ. ಅಮೃತಾ ಕಟಕೆ

ವಿಷಯ : ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ

ಶ್ರೀ ರಿಯಾಜ ಅಹ್ಮದ್ ಬೋಡೆ

ವಿಷಯ : ಭಾವೈಕ್ಯತೆಯ ನೆಲೆಗಳು

ಸ್ವಾಗತ : ಡಾ. ಸೂರ್ಯಕಾಂತ ಪಾಟೀಲ, ನಿರೂಪಣೆ : ಡಾ. ಕಾಶೀಬಾಯಿ ಭೋಗಶೆಟ್ಟಿ, ವಂದನಾರ್ಪಣೆ : ಶ್ರೀ ಡಿ.ಎಂ. ನದಾಫ, ನಿರ್ವಹಣೆ : ಶ್ರೀ ನೀಲಕಂಠ ಮುತ್ತಗಿ

ಗೋಷ್ಠಿ - ೪ : ೬-೨-೨೦೨೦ ಗುರುವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೧೧-೩೦ ರಿಂದ ೧-೧೫

ಕನ್ನಡ ನಾಡು-ನುಡಿ ಮತ್ತು ಯುವ ಕರ್ನಾಟಕ

ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ : ಡಾ. ಮೋಹನ್ ಆಳ್ವ

ಉಪನ್ಯಾಸಕರು

ಶ್ರೀಮತಿ ಶೋಭಾ ಎಚ್.ಜಿ.

ವಿಷಯ : ಯುವ ಕರ್ನಾಟಕ - ಒಂದು ಅವಲೋಕನ

ಡಾ. ಅಪ್ಪಗರೆ ಸೋಮಶೇಖರ

ವಿಷಯ : ಕರ್ನಾಟಕದ ಯುವ ಸಮುದಾಯದ ಸವಾಲು ಮತ್ತು ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು

ಶ್ರೀ ಆರಿಫ್ ರಾಜಾ

ವಿಷಯ : ಯುವ ಲೇಖಕರ ಸಮಕಾಲೀನ ಸ್ಪಂದನೆ ಮತ್ತು ನಾಳೆಯ ಕನಸು

ಸ್ವಾಗತ : ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಲೇಖಾ ಮಾಲಿಪಾಟೀಲ, ನಿರೂಪಣೆ : ಡಾ. ಎ.ಆರ್. ಗೋವಿಂದಸ್ವಾಮಿ, ವಂದನಾರ್ಪಣೆ : ಶ್ರೀ ಅವಿನಾಶ್ ಕೆ.ಎನ್., ನಿರ್ವಹಣೆ : ಶ್ರೀ ನಾನಾಗೌಡ ಕೂಡಿ

ಗೋಷ್ಠಿ - ೫ : ೬-೨-೨೦೨೦ ಗುರುವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೧-೪೫ ರಿಂದ ೩-೩೦

ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ : ಶ್ರೀ ಹನುಮನಗೌಡ ಬೆಳಗುರ್ಕಿ

ವಿಷಯ : ರೈತ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ

ಉಪನ್ಯಾಸಕರು:

ಶ್ರೀ ರಾಜಶೇಖರ ನಿಂಬರಗಿ

ವಿಷಯ : ಭೂಮಿ-ಬೀಜ-ಬೆಳೆ ಸದ್ಭಳಕೆ

ಶ್ರೀ ಶಿವಾನಂದ ಕಳವೆ

ವಿಷಯ : ಜಲಸಂವರ್ಧನೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಮಂಗಲ ಮುಮ್ಮಿಗಟ್ಟಿ

ವಿಷಯ : ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪ

ಸ್ವಾಗತ : ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದ ಕರ್ಕಿಗೋಡಿ, ನಿರೂಪಣೆ : ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಚವಡಿಹಾಳ, ವಂದನಾರ್ಪಣೆ : ಡಾ. ಅಶೋಕ ಹಿಳ್ಳಿಯವರ, ನಿರ್ವಹಣೆ : ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥ ಭಕರ

ಗೋಷ್ಠಿ - ೬ : ೬-೨-೨೦೨೦ ಗುರುವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೩-೩೦ ರಿಂದ ೫-೩೦

ಕವಿಗೋಷ್ಠಿ-೨ : ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ : ಡಾ. ಲತಾ ಗುತ್ತಿ

ಭಾಗವಹಿಸುವ ಕವಿ, ಕವಯತ್ರಿಯರು : ಸಂಗಣ್ಣ ಇಚೇರಿ, ಪ್ರೊ. ಮಾರುತಿ ಸಿಡ್ಲಾಪೂರ, ಕೆ.ಜಿ. ರಾಜಕುಮಾರ, ಶ್ರೀಮತಿ ಪದ್ಮಾವತಿ ಚಂದ್ರು, ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಸ್. ವೈಲೇಶ ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಪಿ. ಸುಳ್ಳದ, ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಕಮತಗಿ, ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ.ಜಿ. ಸರೋಜಾ ನಾಗರಾಜ್, ಶ್ರೀಮತಿ ಪರಿಮಳ ಕಮತರ, ಡಾ. ಸಂಗಮೇಶ್ ಎಸ್. ಗಣಿ, ಶ್ರೀ ಬಸಯ್ಯಮಠ, ಶ್ರೀ ಬಾಸು ಗ. ಖಾಡೆ, ಶ್ರೀಮತಿ ಹಾ.ವಿ. ಮಂಜುಳಾ ಶಿವಾನಂದ, ಶ್ರೀ ಪ್ರೊ.ಎಸ್. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ, ಡಾ. ಎಂ. ಬಸಪ್ಪ ನೆಲಮಾಕನಹಳ್ಳಿ, ಶ್ರೀ ಶಿವರಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಹೆರೂರ ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡಕಲ್ಲಹಳ್ಳಿ ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀ ಶಂಕರ ಅಂಗನಶೆಟ್ಟಿಪುರ, ಕುಮಾರಿ ಅಂಜಲಿ ಬೆಳಗಲ್, ಶ್ರೀ ರಾಜಣ್ಣ ಪೂಜಾರ್, ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಾಮ ಬಿರಾದಾರ, ಶ್ರೀ ನಾಗಪ್ಪ ಎಸ್. ಬೆಳಮಗಿ, ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ, ಶ್ರೀ ಸಂಗಮನಾಥ ರೇವತಗಾಂವ, ಶ್ರೀ ಹರಳೂರು ಶಿವಕುಮಾರ್, ಶ್ರೀ ಅಮೃತೇಶ್ ಹೊಸಳ್ಳಿ, ಶ್ರೀ ಮೈ. ಸತೀಶಕುಮಾರ, ಶ್ರೀ ಸಿತಿಮಾ ವಜ್ಜಲ, ಶ್ರೀಮತಿ ರೇಣುಕಾ ಡಾಂಗಿ, ಶ್ರೀ ಕೆ.ಹೆಚ್. ಹಸನ್‌ಸಾಬ್, ಶ್ರೀಮತಿ ಗೌರಿ ಪಾಟೀಲ, ಶ್ರೀಮತಿ ರೋಹಿಣಿ ಯಾದವಾಡ, ಶ್ರೀ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ರಾಮಣ್ಣ, ಶ್ರೀ ನಬಿಲಾಲ್ ಮಕಾನದಾರ, ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ಸಾಲಕಿ, ಶ್ರೀ ಕಾಜೂರು ಸತೀಶ, ಶ್ರೀ ಈ. ರವೀಶ, ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಎಲ್. ಶಿವಬಸಪ್ಪ, ಶ್ರೀಮತಿ ಭಾರತಿ ಹಾದಿಗಿ, ಡಾ. ಶರಣಪ್ಪ ಗಬ್ಬೂರ್, ಶ್ರೀ ಪೂರ್ಣಾಜಿ ಕರಾಟೆ

ಸ್ವಾಗತ : ಡಾ. ಡಿ.ಕೆ. ಚಿತ್ತಯ್ಯ ಪೂಜಾರ್, ನಿರೂಪಣೆ : ಶ್ರೀ ಸುರೇಶ ಬಡಿಗೇರ, ವಂದನಾರ್ಪಣೆ : ಶ್ರೀ ಬಿ.ಹೆಚ್. ಸತೀಶ್‌ಗೌಡ, ನಿರ್ವಹಣೆ : ಶ್ರೀ ಶಂಕರ ಬಿರಾದಾರ

೬-೨-೨೦೨೦ ಗುರುವಾರ ಸಂಜೆ ೫-೩೦ ರಿಂದ ೭-೦೦

ಸನ್ಮಾನ ಸಮಾರಂಭ

ಸನ್ಮಾನಿಸುವವರು : ಡಾ. ಎಚ್.ಎಂ. ಮಹೇಶ್ವರಯ್ಯ, ಕುಲಪತಿಗಳು, ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕಲಬುರಗಿ

ಡಾ. ದೇವಿದಾಸ ಜಿ. ಮಾಲೆ, ಕುಲಪತಿಗಳು (ಪ್ರಭಾರ), ಗುಲಬರ್ಗಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕಲಬುರಗಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ : ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಮನು ಬಳಿಗಾರ್, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು

ವಿಶೇಷ ಉಪಸ್ಥಿತಿ : ಶ್ರೀ ಎನ್.ಕೆ. ನಾರಾಯಣ, ಗೌರವ ಸಂಚಾಲಕರು, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು

ಸನ್ಮಾನಿತರು : ಶ್ರೀ ವೇಮುಗಲ್ ಸೋಮಶೇಖರ, ಡಾ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯ, ಶ್ರೀ ಮುಹಮ್ಮದ್ ಕುಂಞ, ಡಾ. ಸುರೇಶ ಪಾಟೀಲ, ಶ್ರೀ ವೈ.ಎಂ. ಶಂಕರ್, ಶ್ರೀಮತಿ ಶೋಭಾ ರಂಜೋಳಕರ, ಡಾ. ಕೆ. ರಮಾನಂದ, ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ವೆಂಕಟೇಶ್, ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಬಡಶೇಷಿ, ಶ್ರೀ ಡಿ. ಸುಂದರ ಪಾಲ್, ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣಪ್ಪ ಮಾಡಶಿರವಾರ, ಶ್ರೀಮತಿ ಲಲಿತಾಮೇರಿ, ಡಾ. ಎಸ್.ಎಚ್. ಭುವನೇಶ್ವರ, ಶ್ರೀ ಎ.ಬಿ. ಹೊಸ್ಮನಿ, ಶ್ರೀ ಪುಂಡಲೀಕ ಕಲ್ಲಗನೂರ, ಶ್ರೀ ಮದ್ದೇರಿ ಪಿ. ಮುನಿರೇಡ್ಡಿ, ಶ್ರೀಮತಿ ಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಶ್ರೀ ಓಂಕಾರ ಸಿದ್ಧಾಮಪ್ಪ ಬುರುಡ, ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭದ್ರೇಗೌಡ, ಶ್ರೀ ಬಿ. ಅನಂತರಾಜು, ಶ್ರೀ ಪರಶಿವಪ್ಪ, ಶ್ರೀ ಸಿ.ಬಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ, ಶ್ರೀಮತಿ ಭಾರತಿ ಎಂ. ಪ್ರಕಾಶ್, ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಜೇಂದ್ರ, ಡಾ. ಆರ್.ಡಿ.ಹೆಗಡೆ ಆಲ್ಮನೆ, ಶ್ರೀ ಷಣ್ಮುಖಪ್ಪ ಎಸ್. ಮುಚ್ಚಂಡಿ, ಶ್ರೀ ಆರ್.ಟಿ.ವೆಂಕಟೇಶರೇಡ್ಡಿ, ಶ್ರೀ ಎ.ಸಿ. ರಾಜಶೇಖರ, ಶ್ರೀ ಶೇಖರಗೌಡ ಸರನಾಡಗೌಡ, ಡಾ. ಬಿ. ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀ ಬಾಲಾಜಿ ಬಿರಾದಾರ, ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಂ.ರಾಜಶೇಖರ, ಶ್ರೀ ಮರಿಯಪ್ಪ, ಪ್ರೊ. ಆರ್. ಎಂ. ಚಿಂತಾಮಣಿ, ಶ್ರೀ ಎನ್ ರಾಜಗೋಪಾಲ.

ಸ್ವಾಗತ : ಶ್ರೀ ಪಟೇಲ್ ಪಾಂಡು ನಿರೂಪಣೆ : ಡಾ. ಸುಜಾತಾ ಬಂಡೇಶರೇಡ್ಡಿ
 ವಂದನಾರ್ಪಣೆ : ಶ್ರೀ ಜಿ.ಜಿ. ವಣಿಕ್ಕಾಳ ನಿರ್ವಹಣೆ : ಪ್ರೊ. ಬಿ.ಎನ್. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಹಾಸನ, ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಪೂಜಾರಿ

ಗೋಷ್ಠಿ - ೨ : ೨-೨-೨೦೨೦ ಶುಕ್ರವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೯-೪೫ ರಿಂದ ೧೧-೩೦

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಆಶಯ ನುಡಿ : ಡಾ. ಕೆ. ಚಿದಾನಂದಗೌಡ ವಿಷಯ : ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಶಿಕ್ಷಣ
 ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ : ಡಾ. ಟಿ.ಆರ್. ಅನಂತರಾಮು

ಉಪನ್ಯಾಸಕರು

ಡಾ. ಎಸ್.ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ ಮಂದರವಾಡ ವಿಷಯ : ವೈದ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ
 ಡಾ. ಎಚ್.ಎಸ್.ಎಂ. ಪ್ರಕಾಶ್ ವಿಷಯ : ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನ

ಸ್ವಾಗತ : ಶ್ರೀ ನಾಗರಾಜ ಹಣಗಿ, ನಿರೂಪಣೆ : ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ವಂದನಾರ್ಪಣೆ : ಶ್ರೀ ಜಮಾಲಸಾಬ ಧನ್ಯೂರ, ನಿರ್ವಹಣೆ : ಶ್ರೀ ಶಿವನಗೌಡ ಹಂಗರಗಿ

ಸಮಾನಾಂತರ ವೇದಿಕೆ - ೨ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಸಭಾಂಗಣ

ಡಾ. ಎಂ.ಎಸ್. ಲಲಿತ ವೇದಿಕೆ
 ಶ್ರೀ ಭೀಮಸೇನರಾವ್ ತವಗ ಮಹಾಮಂಟಪ
 ಶ್ರೀ ರೇವಣಸಿದ್ಧಯ್ಯ ರುದ್ರಸ್ವಾಮಿಮಠ ದ್ವಾರ

ಗೋಷ್ಠಿ - ೧ : ೬-೨-೨೦೨೦ ಗುರುವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೯-೪೫ ರಿಂದ ೧೧-೩೦

ಜಾನಪದ ಜಗತ್ತು

ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ : ಶ್ರೀ ಬಿ.ಆರ್. ಪೊಲೀಸ ಪಾಟೀಲ ವಿಷಯ : ಬಯಲಾಟ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ
 ಉಪನ್ಯಾಸಕರು :

ಡಾ. ಶೈಲಜಾ ಎನ್. ಬಾಗೇವಾಡಿ ವಿಷಯ : ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ
 ಡಾ. ರಾಜಶ್ರೀ ವಿಷಯ : ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಸಮಕಾಲೀನತೆ
 ಡಾ. ಹನುಮಂತರಾವ್ ಬಿ. ದೊಡ್ಡಮನಿ ವಿಷಯ : ಜಾನಪದ ಕಲೆಗಳು

ಸ್ವಾಗತ : ಶ್ರೀ ಕುವೆಂಪು ಪ್ರಕಾಶ್, ನಿರೂಪಣೆ : ಶ್ರೀ ಸಂಗನಗೌಡ ಪೊಲೀಸ ಪಾಟೀಲ, ವಂದನಾರ್ಪಣೆ : ಶ್ರೀ ಮುರಳಿಕೃಷ್ಣ ಬೆರಾಳು, ನಿರ್ವಹಣೆ : ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಮಂತ ನಂದಗಾವ

ಗೋಷ್ಠಿ - ೨ : ೬-೨-೨೦೨೦ ಗುರುವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೧೧-೩೦ ರಿಂದ ೧-೧೫

ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಗೋಷ್ಠಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ : ಡಾ. ಮಾಲತಿ ಪಟ್ಟಣಶೆಟ್ಟಿ

ಉಪನ್ಯಾಸಕರು :

ಶ್ರೀ ಎ.ಕೆ. ರಾಮೇಶ್ವರ

ವಿಷಯ : ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಆಯಾಮಗಳು

ಶ್ರೀ ರಾಜಶೇಖರ ಕುಕ್ಕಂದ

ವಿಷಯ : ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಭಾವ

ಶ್ರೀ ಜಂಬುನಾಥ ಕಂಚ್ಚಾಣಿ

ವಿಷಯ : ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ

ಸ್ವಾಗತ : ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್, ನಿರೂಪಣೆ : ಶ್ರೀಮತಿ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ರೆಡ್ಡಿ, ವಂದನಾರ್ಪಣೆ : ಶ್ರೀ ಆರ್. ಕೆ. ಬಾಗವಾನ, ನಿರ್ವಹಣೆ : ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಸಂಗಶೆಟ್ಟಿ

ಗೋಷ್ಠಿ - ೩ : ೬-೨-೨೦೨೦ ಗುರುವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೨-೦೦ ರಿಂದ ೩-೪೫

ತತ್ವಪದ - ಸೂಫಿ - ಬೌದ್ಧ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ : ಡಾ. ರಹಮತ್ ತರಿಕೆರೆ

ಉಪನ್ಯಾಸಕರು :

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಕಡಕೋಳ

ವಿಷಯ : ತತ್ವಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಗಡೆ

ವಿಷಯ : ಬೌದ್ಧ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ನೆಲೆಗಳು

ಶ್ರೀಮತಿ ಪರ್ವಿನ ಸುಲ್ತಾನ

ವಿಷಯ : ಸೂಫಿ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಸ್ವಾಗತ : ಡಾ. ಸುಜಾತ ಬಿರಾದಾರ, ನಿರೂಪಣೆ : ಶ್ರೀ ಶಿವರಾಮ ಅಸುಂಡಿ, ವಂದನಾರ್ಪಣೆ : ಡಾ. ಧರ್ಮಣ್ಣ ಎಚ್. ಧನ್ಯ, ನಿರ್ವಹಣೆ : ಶ್ರೀ ಜನಾರ್ದನ ರೆಡ್ಡಿ

ಗೋಷ್ಠಿ - ೪ : ೬-೨-೨೦೨೦ ಗುರುವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೩-೪೫ ರಿಂದ ೫-೧೫

ಕಲಾ ಸಂಗಮ

ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ : ಡಾ. ವಿ.ಜಿ. ಅಂದಾನಿ

ವಿಷಯ : ಚಿತ್ರ ಮತ್ತು ಶಿಲ್ಪಕಲೆ

ಉಪನ್ಯಾಸಕರು

ಶ್ರೀ ಪ್ರಭಾಕರ್ ಸಾತಬೇಡ

ವಿಷಯ : ರಂಗಭೂಮಿ

ಡಾ. ಸರ್ವಮಂಗಳಾ ಶಂಕರ

ವಿಷಯ : ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ಗಮಕ

ಶ್ರೀ ಅಶೋಕ್ ಕುಮಾರ್ ಎ. (ನಾಟ್ಯಾಂಜಲಿ, ಬೆಂಗಳೂರು) ವಿಷಯ : ನೃತ್ಯ ಕಲೆ

ಸ್ವಾಗತ : ಶ್ರೀ ನೋಣವಿನಕೆರೆ ರಾಮಕೃಷ್ಣಯ್ಯ, ನಿರೂಪಣೆ : ಶ್ರೀ ಕಾಶೀನಾಥ ಗುತ್ತೇದಾರ್, ವಂದನಾರ್ಪಣೆ : ಶ್ರೀಮತಿ ಕಾಂತಿಶೆಟ್ಟಿ, ನಿರ್ವಹಣೆ : ಶ್ರೀ ಭಾನುಕುಮಾರ ಗಿರೇಗೋಳ

ಗೋಷ್ಠಿ - ೫ : ೭-೨-೨೦೨೦ ಶುಕ್ರವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೧೦.೦೦ ರಿಂದ ೧೨-೦೦

ಕವಿಗೋಷ್ಠಿ : ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ : ಡಾ. ಪ್ರಭು ಖಾನಾಪುರೆ

ಭಾಗವಹಿಸುವ ಕವಿ, ಕವಯತ್ರಿಯರು : ಶ್ರೀಮತಿ ಹಮೀದಾಬೇಗಂ ದೇಸಾಯಿ, ಡಾ. ಹನಿಯೂರು ಚಂದ್ರೇಗೌಡ, ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಸಂತಿ, ಶ್ರೀ ಸದಾನಂದ ಎಳಗಂಟಿ, ಶ್ರೀ ಮಾಸ್ತಿ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ, ಡಾ. ಕೃಷ್ಣೇಗೌಡ ಹುಸ್ಸೂರು, ಶ್ರೀ ಲಾಲ್‌ಮೊಹದ್ ಉಸ್ತಾದ್, ಡಾ. ಹನಮಂತ ಗಂಟಿ, ಶ್ರೀಮತಿ ಕಸ್ತೂರಿ ಬಿ. ಹಪ್ಪಿ, ಶ್ರೀಮತಿ ಭಾರತಿ ಅಲ್ಲಿಬಾದಿ, ಡಾ. ಮಲ್ಲಿನಾಥ ತಳವಾರ, ಶ್ರೀ ಈರಣ್ಣ ಬೆಕ್ಕನಾಳ, ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಂ. ರಾವ್, ಡಾ. ಶಶಿಕಾಂತ ಕಾಡೂರ, ಡಾ. ನಾಗಪ್ಪ ಗೋಗಿ, ಶ್ರೀ ಅರ್ಜುನ ಚಿಕ್ಕಮೂರ, ಶ್ರೀ ಸಂದೇಶ ಕುಂಬಾರ, ಶ್ರೀಮತಿ ಅನುರಾಧ ಎ.ಪಿ. ಮಯ್ಯ, ಶ್ರೀ ಭೀಮರಾವ್ ದೊಡಮನಿ, ಡಾ. ಕೆ. ನಾಗಭೂಷಣ್, ಶ್ರೀಮತಿ ಮಾಲಾ ಕಮಲಾಪೂರಕರ್, ಶ್ರೀ ನಂದೀಶ್, ಡಾ. ಬಸವರಾಜ ಪೂಜಾರ್, ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ ಆರ್. ಚೌಧೂಯ, ಪ್ರೊ. ಮೋಹನ ಹಬ್ಬು, ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎನ್. ಪುರುಷೋತ್ತಮ, ಶ್ರೀ ಕೆ.ಬಾಲಾಜಿ, ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎಂ. ರಾಜಶೇಖರ, ಶ್ರೀಮತಿ ಅಖಿಲಾ ಕುರಂದವಾಡ, ಶ್ರೀ ಮಹದೇವಯ್ಯ ಜಿ.ಡಿ., ಯೋಗೇಶಾ ಬಿ., ಶ್ರೀ ಅಭಿನವೋಳಿ ಸುರೇಶ್, ಶ್ರೀ ಕುವರ ಯಲ್ಲಪ್ಪ, ಶ್ರೀ ಮಹಾಂತೇಶ್ ಬಿ. ನಿಟ್ಟೂರು, ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಬಿ. ಗೊಂಡಬಾಳ, ಡಾ. ಯು. ಶ್ರೀನಿವಾಸಮೂರ್ತಿ, ಡಾ. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಎನ್. ಬೆಳ್ಳೂರು, ಶ್ರೀ ಮಗ್ಗುಲಾಚೇಗೌಡ, ಶ್ರೀ ಜನಾರ್ದನ ಹಂದೆ, ಶ್ರೀ ವಿಜಯಕುಮಾರ ಗೌರೆ, ಶ್ರೀ ಎಂ.ಆರ್. ಉಪೇಂದ್ರಕುಮಾರ್, ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕುಮಾರ್ ಆಚಾರ್,

ಸ್ವಾಗತ : ಡಾ. ಸಂಪದಾ ಕೆರೆಮನಿ ನಿರೂಪಣೆ : ಶ್ರೀ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬ ಕುಲಕರ್ಣಿ ವಂದನಾರ್ಪಣೆ : ಶ್ರೀ ರಾಹುಲ್ ಸಿಂಪಿ ನಿರ್ವಹಣೆ : ಶ್ರೀ ದಾಸಿಯಯ್ಯ ವಡ್ಡನಕೇರಿ

* * *

ದಯಮಾಡಿ ಇದನ್ನೇ ಆಮಂತ್ರಣ ಪತ್ರಕೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ

ನೆರೆ ಸಂತ್ರಸ್ತರ ನೆಮ್ಮದಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ನಿರಂತರ ಶ್ರಮ

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗಸ್ಟ್-ಅಕ್ಟೋಬರ್ ನಡುವೆ ಬಿದ್ದ ದಾಖಲೆ ಮಳೆ ಮತ್ತು ಭಾರೀ ಪ್ರವಾಹದಿಂದಾಗಿ ಜನ, ಜಾನುವಾರು ಮತ್ತು ಆಸ್ತಿ-ಪಾಸ್ತಿಗೆ ಭಾರಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದ್ದು, ಸುಮಾರು ರೂ.35,160 ಕೋಟಿ ಮೌಲ್ಯದ ನಷ್ಟ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಕೇಂದ್ರದ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ಸಂತ್ರಸ್ತರ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಮರೋಪಾಯದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ.

ಬಿ.ಎನ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ

ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳು

- 22 ಜಿಲ್ಲೆಗಳ 103 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಪ್ರವಾಹವಿಡಿತವೆಂದು ಘೋಷಣೆ
- ಕೇಂದ್ರದಿಂದ 1,200 ಕೋಟಿ ರೂ. ಮಧ್ಯಂತರ ಪರಿಹಾರ ಐದುಗಡೆ
- ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ 6,450 ಕೋಟಿ ರೂ. ಮಂಜೂರು
- ಈವರೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಇಲಾಖಾವಾರು 5,200 ಕೋಟಿ ರೂ. ಐದುಗಡೆ
- ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ 1,184 ಕೋಟಿ ರೂ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಲಭ್ಯ
- ಒಟ್ಟು 4.30 ಲಕ್ಷ ರೈತ ಕುಟುಂಬಗಳು ಬೆಳೆ ಹಾನಿ ಅನುಭವಿಸಿವೆ. ಒಟ್ಟು ಫಲಿಮಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ರೂ.16,800/-, ನೀರಾವರಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ರೂ.23,500/- ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ರೂ.28,000/- ಪರಿಹಾರ ಘೋಷಣೆ
- ತಳ್ಳಿಹದ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ತಲಾ 10,000 ರೂ.ಗಳಂತೆ 2.04 ಲಕ್ಷ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ 204.10 ಕೋಟಿ ರೂ. ವಿತರಣೆ
- ಸೆಂಟ್ರೆಲ್ ಹಾಗೂ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಮಾಹೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಪ್ರವಾಹದ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ತಲಾ 10,000 ರೂ. ತಳ್ಳಿಹದ ಪರಿಹಾರ ಪಾವತಿಸಲು ಆದೇಶ ನೀಡಲಾಗಿದೆ
- 104 ಜನರ ಜೀವಹಾನಿಯಾಗಿದ್ದು ತಲಾ 5 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಮತ್ತು ಅನುನೀಗಿದ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ 16 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಪರಿಹಾರ ನೀಡಿದೆ
- 5,180 ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ತಲಾ 5,000 ರೂ.ಗಳಂತೆ ಮನೆ ಬಾಡಿಗೆ ಪಾವತಿಸಲು 2.59 ಕೋಟಿ ರೂ. ಐದುಗಡೆ
- 1,761 ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಶಿಬಿರ ನಿರ್ಮಿಸಲು 8.38 ಕೋಟಿ ರೂ. ಐದುಗಡೆ
- ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ 635 ಶಿಬಿರ ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಅದಕ್ಕೆ 3.18 ಕೋಟಿ ರೂ. ಐದುಗಡೆ
- ರೋಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆ ವತಿಯಿಂದ 1,738 ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು 750 ಕೋಟಿ ರೂ. ಐದುಗಡೆ
- ಸಂಪರ್ಕ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು 178 ರಸ್ತೆ/ನೀರಿನ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕಗಳ ಪುನಃ ಸ್ಥಾಪನೆ
- ಹಾನಿಗೊಳಗಾದ ಮನೆಗಳ ಪೈಕಿ ಶೇ.25ರವರೆಗೆ ಹಾನಿಯಾಗಿದ್ದರೆ 50,000/- ರೂ. ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ಶೇ.25ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹಾನಿಗೊಳಗಾದ ಮನೆಗಳಿಗೆ 5.00 ಲಕ್ಷ ರೂ.ನಂತೆ ಪರಿಹಾರ ಘೋಷಣೆ

- ವನಕಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ 1,000 ಕೋಟಿ ರೂ. ಐದುಗಡೆ - ಪೂರ್ಣ ಹಾನಿಗೊಳಗಾದ 9,366 ಮನೆಗಳ ಪೈಕಿ 7,481 ಮನೆಗಳಿಗೆ 72.89 ಕೋಟಿ ರೂ. ಪಾವತಿ
- ಛಾಟೆ ಹಾನಿಗೊಳಗಾದ 22,567 ಮನೆಗಳಿಗೆ 115.67 ಕೋಟಿ ರೂ. ಐದುಗಡೆ
- ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ 67,046 ಮನೆಗಳ ಪೈಕಿ 64,737 ಮನೆಗಳಿಗೆ 161.84 ಕೋಟಿ ರೂ. ಐದುಗಡೆ
- ಒಟ್ಟಾರೆ 97,920 ಮನೆಗಳ ಪೈಕಿ 92,267 ಮನೆಗಳಿಗೆ 350 ಕೋಟಿ ರೂ. ಐದುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದು 5,653 ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹಣ ಪಾವತಿಸುವುದು ಬಾಕಿ ಇದೆ
- ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ/ಸಂಪನ್ಮೂಲ ರಾಜ್ಯ ಇಲಾಖಾ ವತಿಯಿಂದ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು 1,500 ಕೋಟಿ ರೂ. ಐದುಗಡೆ
- ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆ ವತಿಯಿಂದ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು 300 ಕೋಟಿ ರೂ. ಐದುಗಡೆ
- ಎನ್‌ಡಿಆರ್‌ಎಫ್ ಯೋಜನೆಯಡಿ 417.93 ಕೋಟಿ ರೂ. ಐದುಗಡೆ
- 8,035 ಶಾಲೆಗಳ ಪೂರ್ಣ ಹಾನಿಗೊಳಗಾದ 2,791 ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ದುರಸ್ತಿಗೆ 200 ಕೋಟಿ ರೂ. ಐದುಗಡೆ
- ತಳ್ಳಿಹವೇ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು 108 ಶಿಬಿರಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ, 204 ಶಿಬಿರಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ
- ಪ್ರವಾಹದಿಂದ 2,879 ವಿಧ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹಾನಿಗೊಳಗಾಗಿದ್ದು 2,877 ಲೈನ್‌ಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಪೂರ್ಣ
- ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ 300 ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹಾನಿಗೊಳಗಾಗಿದ್ದು ಎಲ್ಲಾ 300 ಯೋಜನೆಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಪೂರ್ಣ
- 2.07 ಲಕ್ಷ ನೀರಾವರಿ ಪಂಪ್‌ಹೌಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಹಾನಿಯಾಗಿದ್ದು 1.89 ಲಕ್ಷ ಪಂಪ್‌ಹೌಸ್‌ಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಪೂರ್ಣ (18,131 ಪಂಪ್‌ಹೌಸ್‌ಗಳ ದುರಸ್ತಿಗೆ ಶ್ರಮ)
- ಬೆಳೆ ನಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದು 1,38,726 ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ 282.53 ಕೋಟಿ ರೂ. ನೆರವಾಗಿ ಡ್ರಾಂಗ್ಸ್ ಖಾತೆಗಳಿಗೆ ಒಮಾ
- ಛಾಟೆ ಹಾನಿಗೊಳಗಾದ 2,958 ಅಂಗನವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಕುರ್ಚಿ ದುರಸ್ತಿಗೆ 54.61 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಲು ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಐದುಗಡೆ ಮಾಡಲಾದ ಹಣ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸೂಚನೆ
- ಪ್ರವಾಹದಿಂದ 634 ಅಂಗನವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಾನಿಯಾಗಿದ್ದು ನಾರ್ಡಾ ಮೂಲಕ 87 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಶ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ

ಪೀಠಾಧಿ ಅಧಿಕಾರಿ
ಕನ್ನಡ ನುಡಿ (ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ)
KANNADA NUDI MONTHLY
ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು
KANNADA SAHITHYA PARISHAT
ಪಂಪ ಮಹಾಕವಿ ರಸ್ತೆ, ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦ ೦೧೮
Pampa Mahakavi Road, Chamarajpete, Bengaluru-560 018.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪತ್ರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಸಂಪಾದಕರು : ಬಿ.ಎನ್. ರಮೇಶ್, ಪ್ರಕಾಶಕರು : ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು - ೫೬೦೦೧೮
ಮುದ್ರಣ : ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ ಅಚ್ಚುಕೂಟ ಆಫ್‌ಸೆಟ್ಸ್, ಪಂಪ ಮಹಾಕವಿ ರಸ್ತೆ, ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು - ೫೬೦ ೦೧೮

ಸಂಪಾದಕರು : ಬಿ.ಎನ್. ರಮೇಶ್, ಪ್ರಕಾಶಕರು : ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು - ೫೬೦೦೧೮
ಮುದ್ರಣ : ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ ಅಚ್ಚುಕೂಟ ಆಫ್‌ಸೆಟ್ಸ್, ಪಂಪ ಮಹಾಕವಿ ರಸ್ತೆ, ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು - ೫೬೦ ೦೧೮